

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**«ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ΤΙΤΑΝ Α.Ε.» ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ»**

Όνομ/νο σπουδ.: Θεοφίλη Παναγιώτα – Νικολίτσα

Εποπτεύων Καθ.: Κος Ζαφειροπουλος Γεώργιος

ΠΑΤΡΑ-2018

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αρχικά, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στην οικογένεια μου για την συμπαράσταση και την ηθική υποστήριξη που μου προσέφερε καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

Ιδιαίτερα, όμως, ευχαριστίες θα ήθελα να απονέμω στον επιβλέπων καθηγητή μου Κο Ζαφειροπουλο , τόσο για την υπομονή και την υποστήριξη, όσο και για τις επικοινωνιακές υποδείξεις, που μου έδειξε στην προσπάθειά μου αυτή. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω και όλους τους καθηγητές μου για τις γνώσεις που μου μετέδωσαν όλα αυτά τα χρόνια.

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
SUMMARY	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ	5
1.1 Βιομηχανίες επεξεργασίας τσιμέντων	5
1.2 Ιστορική αναδρομή	7
1.3 Βιομηχανίες επεξεργασίας τσιμέντων ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης.....	9
1.4 Στρατηγικοί στόχοι και προοπτικές	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΙΤΑΝ»	13
2.1 Η ταυτότητα της εταιρείας	13
2.2 Στρατηγική εταιρείας.....	16
2.3 Πολιτική ποιότητας	22
2.4 Περιβαλλοντική πολιτική.....	25
2.5 Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	27
2.6 Προϊόντα	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	37
3.1 Έννοια αριθμοδεικτών	37
3.2 Κατηγορίες αριθμοδεικτών.....	39
3.2.1 Αριθμοδείκτες ρευστότητας.....	39
3.2.2 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.....	40
3.2.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας	42
3.2.4 Αριθμοδείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΤΙΤΑΝ»	46
4.1 Παρουσίαση αριθμοδεικτών εταιρείας ΤΙΤΑΝ	46
4.1.2 Αριθμοδείκτες ρευστότητας.....	46
4.1.3 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.....	49

4.1.4 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας	52
4.1.5 Αριθμοδείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων	53
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	58
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	61

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία απαρτίζεται από τέσσερα (4) κεφάλαια και έχει ως αντικείμενο την χρηματοοικονομική ανάλυση της εταιρείας «TITAN A.E.». Το πρώτο κεφάλαιο αφορά τις βιομηχανίες επεξεργασίας τσιμέντων. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η εταιρεία «TITAN A.E.». Το τρίτο κεφάλαιο αναπτύσσει την έννοια των αριθμοδεικτών καθώς και τις κατηγορίες τους. Στο τέταρτο κεφάλαιο πραγματοποιείται ανάλυση των αριθμοδεικτών της εταιρείας «TITAN A.E.» για τα τρία τελευταία έτη. Τέλος, παρατίθενται συμπεράσματα.

Λέξεις κλειδιά: Εταιρεία TITAN, Βιομηχανίες Επεξεργασίας Τσιμέντων, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, αριθμοδείκτες.

SUMMARY

This paper consists of four (4) chapters and deals with the financial analysis of “TITAN S.A.” The first chapter concerns the cement industry. The second chapter presents the company "TITAN S.A.". The third chapter develops the concept of indexes and their categories. In the fourth chapter we analyze the indexes of “TITAN S.A.” for the last three years. Finally, conclusions are given.

Keywords: TITAN Company, Cement Processing Industries, Corporate Social Responsibility.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ

1.1 Βιομηχανίες επεξεργασίας τσιμέντων

Το τσιμέντο είναι ένα υδραυλικό συνδετικό κονίαμα, δηλαδή είναι ένα λεπτά διαμερισμένο ανόργανο υλικό σε μορφή σκόνης το οποίο σε ανάμειξη με νερό σχηματίζει μια πάστα, που πήζει και σκληραίνει μέσω αντιδράσεων και διεργασιών ενυδάτωσης και έπειτα από την σκλήρυνση επανακτά την αντοχή καθώς και την σταθερότητα ακόμα και μέσα στο νερό (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011).

Συνεπακόλουθα, ο όρος τσιμέντο ή όπως αλλιώς ονομάζεται τσιμεντοκονία αφορά στην συνδετική σκόνη, συνήθως προ της ανάμιξης με νερό, χωρίς άλλα αδρανή πρόσθετα όπως άμμος και χαλίκι. Ενώ, το σκυρόδεμα αναφέρεται είτε στο μείγμα τσιμέντου με ποσότητα από άλλα αδρανή υλικά, είτε συνήθως στο στερεό κατασκευαστικό υλικό που προκύπτει μετά την ανάμιξη αυτού του μίγματος με νερό, πήξη και σκλήρυνση (Τσακαλάκης, 2010).

Οι τσιμεντοβιομηχανίες είναι οι εταιρίες εκείνες που απαρτίζουν την βιομηχανία τσιμέντου η οποία και αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους βιομηχανίας στην Ελλάδα, η οποία μάλιστα έχει εδώ και χρόνια διευρύνει τους ορίζοντες της και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με πολυεθνικές εταιρίες αναγνωρισμένες και ανταγωνιστικές (<http://www.orykta.gr>).

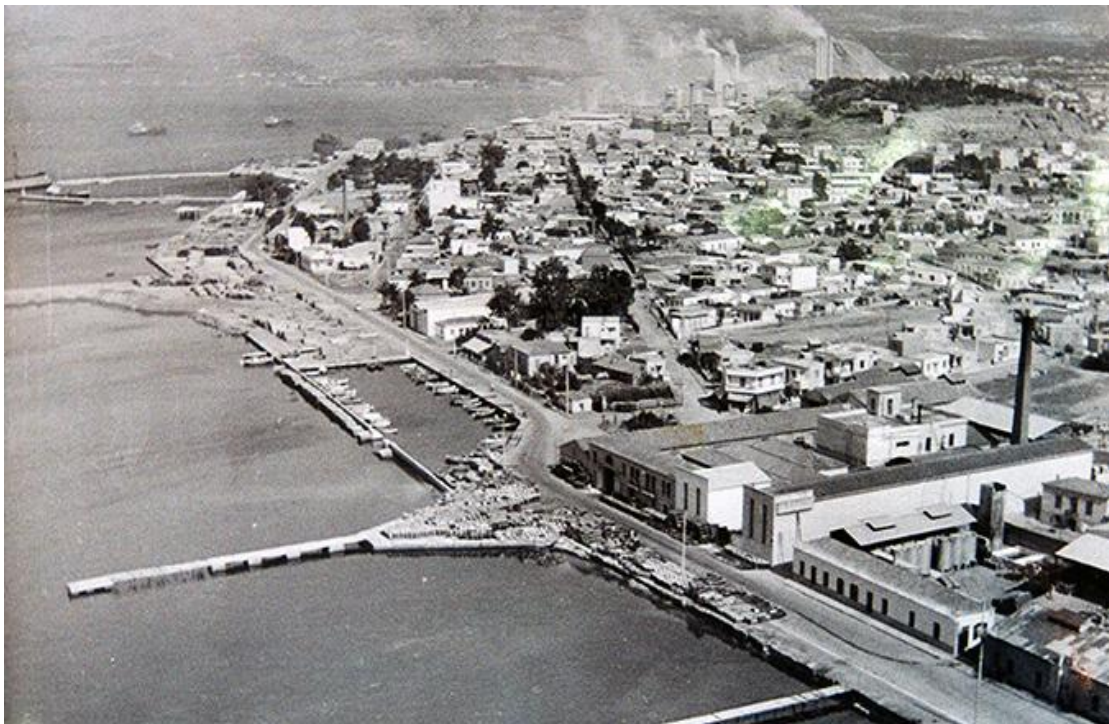
Αναμφισβήτητα, η βιομηχανία τσιμέντου είναι ένας διεθνής κλάδος που απαρτίζεται από τοπικές αγορές. Όταν ένα προϊόν είναι βαρύ και φθηνό, το κόστος μεταφοράς καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την κερδοφορία του. Συνεπώς, τα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου πρέπει να βρίσκονται κοντά στους πελάτες. Για το λόγο αυτό, οι εταιρίες που ηγούνται της παγκόσμιας βιομηχανίας τσιμέντου επιδιώκουν να είναι παρούσες σε όσες περισσότερες τοπικές αγορές μπορούν, με αποτέλεσμα ο κλάδος να κυριαρχείται σε ολόένα μεγαλύτερο βαθμό από τις μεγαλύτερες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο χώρο (Τσακαλάκης, 2010).

Ο κλάδος του τσιμέντου είναι ένας κλάδος με κυκλικές διακυμάνσεις και χαρακτηρίζεται από μακριές περιόδους ανάπτυξης, στις οποίες παρεμβάλλονται βραχείς περίοδοι κάμψης. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες οι διάφορες γεωγραφικές αγορές διέρχονται διαφορετικούς κύκλους, κάτι που σημαίνει ότι είναι σχετικά σπάνιο να συμπίπτουν χρονικά οι περίοδοι κατά τις οποίες βρίσκονται σε κάμψη (<http://www.orykta.gr>).

1.2 Ιστορική αναδρομή

Στις αρχές του προηγούμενου αιώνα έκανε την εμφάνιση της στην Ελλάδα η βιοτεχνία τσιμέντου, με την ίδρυση τεσσάρων εταιριών σε διάστημα 32 ετών. Συγκεκριμένα, το 1902 η ΤΙΤΑΝ Α.Ε τσιμέντου, το 1911 ο ΗΡΑΚΛΗΣ Α.Ε τσιμέντου, το 1926 τσιμέντα Χαλκίδας Α.Ε, το 1934 η πρώτη ίδρυση του Σ.ΚΟΤΣΙΡΑΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε, το 1943 η επανίδρυση Σ. ΚΟΤΣΙΡΑΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ με επωνυμία ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΧΑΛΥΨ ΑΕ, το 2001 η συγχώνευση ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΕ ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ. Η ίδρυση και η κίνηση της παραγωγής των ελληνικών τσιμεντοβιομηχανιών ήταν επακόλουθο της συνεχούς αυξανόμενης ζήτησης τσιμέντου στην Ελλάδα. Ακολούθησαν και οι πρώτες εξαγωγές οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (<http://www.orykta.gr>).

Εικόνα_1: Το πρώτο εργοστάσιο τσιμέντου στην Ελλάδα.

Κατά την μεταπολεμική περίοδο και μέχρι το 1983 οι ρυθμοί ανάπτυξης της τσιμεντοβιομηχανίας ήταν ραγδαίοι ακολουθώντας της ανάγκες ανάπτυξης και ανοικοδόμησης της χώρας αλλά και την αυξανόμενη ζήτηση των αγορών του εξωτερικού (περσικός κόλπος, ερυθρά θάλασσα και χώρες βορείου και δυτικής Αφρικής) (<http://www.orykta.gr>).

Σήμερα, η ελληνική τσιμεντοβιομηχανία είναι βασισμένη (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011):

- 1) στην υψηλή τεχνολογία και τεχνογνωσία που διαθέτει,
- 2) στην άριστη ποιότητα του προϊόντος αλλά και στην υποστήριξη του πελάτη από εξειδικευμένα στελέχη και
- 3) τον έλεγχο και κατά συνέπεια τη μείωση του κόστους, έστρεψε την εξαγωγική της δραστηριότητα σε νέες ανεπτυγμένες αγορές (Η.Π.Α., χώρες Δυτικής Ευρώπης αλλά και σε άλλες της Αφρικής και Ασίας). Καθώς πλέον οι εταιρίες έχουν γίνει πολυεθνικές. Ακόμη, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση των πωλήσεων του κλάδου από τα έργα υποδομής που εκτελέστηκαν λόγω των Ολυμπιακών αγώνων στην Ελλάδα καθώς και των δημόσιων έργων υποδομής που πραγματοποίησε το ελληνικό κράτος, και της έξαρσης της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας που επέτρεψαν τη κάλυψη των στεγαστικών αναγκών μεγάλης μερίδας του πληθυσμού της χώρας, τα εργοστάσια ανταποκρίθηκαν με επιτυχία στην αυξημένη αυτή ζήτηση.

1.3 Βιομηχανίες επεξεργασίας τσιμέντων ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης

Στην βιομηχανία του τσιμέντου, παρουσιάζεται ο υψηλότερος βαθμός συγκέντρωσης της απασχόλησης και του κεφαλαίου στο σύνολο του κλάδου της μεταποίησης μη μεταλλικών ορυκτών, αλλά και ένας από τους υψηλότερους σε σύγκριση με το σύνολο της μεταποιητικής βιομηχανίας. Στην Ελλάδα, η βιομηχανία του τσιμέντου αποτελεί σημείο αναφοράς για τη βαριά βιομηχανία του τόπου και ένας από τους κλάδους με την ουσιαστικότερη συμβολή στην ανάπτυξη της οικονομίας, του περιβάλλοντος και των επιστημών (Τσακαλάκης, 2010).

Εικόνα 2: Προϊόντα τσιμέντου.

Ταυτόχρονα, η συμβολή της τσιμεντοβιομηχανίας στην ανάπτυξη εντοπίζεται και στον τομέα των επιστημών. Είναι γεγονός ότι τα εργοστάσια τσιμέντου αποτελούν σημείο συνάντησης πληθώρας επιστημόνων. Απόρροια των παραπάνω είναι η συγκέντρωση μιας πολύ σημαντικής τεχνογνωσίας πάνω στην επιστήμη της μηχανολογίας, της γεωλογίας, της φυσικής, της χημείας, της διοίκησης καθώς και άλλων επιστημονικών τομέων. Την γνώση αυτή, οι βιομηχανίες τσιμέντου τη μεταλαμπαδεύουν στις επόμενες γενιές επιστημόνων, συμμετέχοντας ενεργά σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και αναπτύσσοντας συνεργασίες με

πανεπιστήμια και πολυτεχνεία σε όλη την Ελλάδα αλλά και στις υπόλοιπες χώρες στις οποίες δραστηριοποιούνται (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011).

Τέλος, σημαντική είναι η συμβολή των τσιμεντοβιομηχανιών σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της χρηματοδότησης προγραμμάτων αναδάσωσης, τεχνολογιών περιορισμού των ρύπων από την λειτουργία των εργοστασίων, καθώς επίσης και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης των λατομικών χώρων μετά τη χρήση (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011).

1.4 Στρατηγικοί στόχοι και προοπτικές

Ο κλάδος του τσιμέντου χαρακτηρίζεται από μακρές περιόδους ανάπτυξης, στις οποίες παρεμβάλλονται βραχείες περίοδοι κάμψης. Ωστόσο σε παγκόσμιο επίπεδο, οι διάφορες γεωγραφικές περιοχές διέρχονται διαφορετικούς κύκλους, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι είναι σχετικά σπάνιο να συμπίπτουν χρονικά οι περίοδοι κατά τις οποίες βρίσκονται σε κάμψη. Επιπροσθέτως, οι αγορές οι οποίες βρίσκονται σε ανάπτυξη είναι εν γένει περισσότερες από αυτές οι οποίες διανύουν περιόδους κάμψης. Κατά συνέπεια, παρά τη γενική οικονομική ύφεση, η οποία παρατηρείται στην παγκόσμια αγορά από το 2007, οι προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου της τσιμεντοβιομηχανίας είναι ενθαρρυντικές, με κύριο παράγοντα ανάπτυξης την πληθυσμιακή αύξηση και την ακολουθούμενη ανάγκη για την κατασκευή νέων κατοικιών και λοιπόν άλλων υποδομών που συνεπάγονται αυτής (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Αμερικανικής Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών, την διετία που ακολουθεί αναμένεται ετήσια αύξηση στην κατανάλωση τσιμέντου κατά μέσο όρο 6%, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις η αύξηση αυτή θα κυμανθεί κατά μέσο όρο στο 3,6% και 4,8% ετησίως. Σημαντικό ρόλο στην επιβεβαίωση των παραπάνω εκτιμήσεων αναμένεται να διαδραματίσουν αναπτυσσόμενες αγορές όπως αυτές της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης και Ασίας, περιλαμβανομένων χωρών όπως η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Σερβία, η Τουρκία, στις οποίες αναπτύσσουν έντονη επιχειρηματική δράση και ελληνικές τσιμεντοβιομηχανίες (Τσακαλάκης, 2010).

Γενικά ο μεγαλύτερος καταναλωτής τσιμέντου σήμερα θεωρείται η Ασία (μαζί με την Κίνα) απορροφώντας περισσότερο από το 60% της παγκόσμιας παραγωγής, ποσοστό το οποίο αναμένεται να αυξηθεί κατά τα απόμενα έτη. Δεύτερη σε κατανάλωση τσιμέντου έρχεται η Ευρώπη (15%), ενώ ένα από τα μικρότερα μερίδια της παγκόσμιας παραγωγής απορροφώνται από την Ιαπωνία και Αυστραλία (Τσακαλάκης, 2010).

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός τσιμέντου στον κόσμο, ενώ οι 6 μεγαλύτεροι Ευρωπαϊκοί όμιλοι είναι αυτοί που ελέγχουν περίπου το 44% της παγκόσμιας αγοράς. Ωστόσο η κατανάλωση τσιμέντου στην Ε.Ε. σπάνια υπερβαίνει την προσφορά. Κατά συνέπεια παρουσιάζεται έντονο το πρόβλημα από την άποψη της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας και μάλιστα από την

υπερπαραγωγή προϊόντος, καθιστώντας την Ευρωπαϊκή Ένωση ένα καθαρό εξαγωγέα τσιμέντου στον υπόλοιπο κόσμο. Οι κυριότεροι προορισμοί της εξαγωγικής δραστηριότητας της Ε.Ε. είναι η Βόρεια Αμερική, οι χώρες της Μέσης Ανατολής, η Αφρική και οι τρίτες χώρες (Τσακαλάκης, 2010).

Οι τσιμεντοβιομηχανίες όλων των κρατών - μελών συμμετέχουν σε διαφορετικό βαθμό στις εξαγωγές αυτές, προς τις χώρες που προαναφέρθηκαν, συμπεριλαμβανομένων και των παραγωγών των Κάτω Χωρών, οι οποίες ωστόσο αποτελούν έναν καθαρό εισαγωγέα τσιμέντου. Το μερίδιο της κάθε χώρας, στις εξαγωγές της Ε.Ε., καθορίζεται μέσω επιτροπών που συστάθηκαν μεταξύ των μεγάλων εξαγωγέων και μεταξύ όλων των κρατών μελών (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011).

Η Ευρώπη κατέχει ηγετικό ρόλο στον τομέα των προϊόντων τσιμέντου. Ενώ στην ΕΕ αντιστοιχεί το 12% των 1,9 δις. τόνων του παραγόμενου τσιμέντου παγκοσμίως, οι Ευρωπαϊκές εταιρείες ελέγχουν περίπου το 1/3 της παγκόσμιας παραγωγής. Τέσσερεις στους πέντε από τους ηγετικούς παραγωγούς τσιμέντου παγκοσμίως έχουν τη βάση τους στην Ευρώπη. Ο κλάδος θεωρείται ιδιαίτερα ανεπτυγμένος αφού στην Ελλάδα υπάρχει ισχυρή τσιμεντοβιομηχανία με έντονη εξαγωγική δραστηριότητα. Η ελληνική τσιμεντοβιομηχανία παρακολουθεί από κοντά τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και έχει κατακτήσει ένα σημαντικό μερίδιο στη διεθνή αγορά. Η κατάσταση προβλέπεται να είναι εξίσου καλή στο άμεσο μέλλον αφού μεταξύ άλλων απαγορεύεται η ίδρυση νέων τσιμεντοβιομηχανιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι μεγαλύτερες και υγιέστερες μονάδες στον κλάδο είναι η «ΑΓΕΤ Ηρακλής» και η «ΤΙΤΑΝ Α.Ε. Τσιμέντων» και η «ΧΑΛΥΨ Δομικά Υλικά Α.Ε.». Η παραγωγή ελληνικού τσιμέντου είναι διπλάσια από τις ελληνικές απαιτήσεις. Έτσι τα ελληνικά τσιμέντα κατά 50% εξάγονται κυρίως στην Ιταλία, στις Αφρικανικές χώρες, στην Μεγάλη Βρετανία, στις Η.Π.Α. και στην Ισπανία. Οι εισαγωγές είναι ελάχιστες και περιορίζονται σε ειδικούς τύπους τσιμέντου (όπως για παράδειγμα τα υδραυλικά τσιμέντα) (Τσίμας, & Τσιλιβής, 2011).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΙΤΑΝ»

2.1 Η ταυτότητα της εταιρείας

Η ΤΙΤΑΝ με τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρίας ιδρύθηκε το 1910 και το Καταστατικό της εγκρίθηκε με το από 16/2/1911 Β. Δ/μα, που δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθμό. 56/7.3 1911 Φ.Ε.Κ. (Τεύχος Α). Είχε προηγηθεί η κατά το 1902 σύσταση ετερόρρυθμης εταιρίας, η οποία κατασκεύασε και το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου στην Ελευσίνα. Η εταιρία έχει την έδρα της στο Δήμο Αθηναίων και τα Κεντρικά της Γραφεία είναι εγκατεστημένα επί της οδού Χαλκίδος αριθμό. 22Α, είναι δε εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών με αριθμό 6013/06/Β/86/90. Η διάρκεια της έχει οριστεί μέχρι 31.12.2080 με δυνατότητα παράτασης και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από το έτος 1912 (<http://www.titan.gr>).

Σκοπός της εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού, είναι η παραγωγή τσιμέντων ή και ειδών εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τσιμέντο ή και παρεμφερών προϊόντων και δομικών υλικών ή δομικού εξοπλισμού, η εκμετάλλευση βιομηχανικών ορυκτών, αδρανών υλικών και στερεών καυσίμων, οι χερσαίες και θαλάσσιες μεταφορές, η κατασκευή τεχνικών έργων, η παροχή τεχνικών συμβουλών, η παραγωγή, εμπορία και αντιπροσώπευση προϊόντων κεραμικής και γενικά εξοπλισμού διακοσμήσεις χώρων κατοικίας, εργασίας και αναψυχής, η ίδρυση, απόκτηση ή συμμετοχή, με οποιοδήποτε τρόπο, σε εταιρίες και σε ιδρύματα ή οργανισμούς κάθε φύσης που μπορούν να τη συνδράμουν στις εργασίες της, η παροχή κάθε μορφής υπηρεσιών προς εταιρίες στις οποίες συμμετέχει με

οποιοδήποτε τρόπο και η χορήγηση υπέρ αυτών τριτεγγυήσεων ή εγγυήσεων ή οποιασδήποτε ασφάλειας εμπράγματης ή προσωπικής και, γενικά, η ενέργεια κάθε πράξης που τείνει άμεσα ή έμμεσα σε έναν από τους ανωτέρω σκοπούς (<http://www.titan-cement.com>)

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ είναι η μητρική εταιρία του Ομίλου Εταιριών ΤΙΤΑΝ. Ο Όμιλος απαρτίζεται από 53 Εταιρίες που καλύπτουν όλο το φάσμα παραγωγής και εμπορίας δομικών Υλικών από αδρανή έως διαφόρους τύπους φαιού και λευκού τσιμέντου, σκυροδέματος, τσιμεντόλιθων, ξηρών κονιαμάτων, επεξεργασμένης ιπτάμενης τέφρας, καθώς και επιτραπέζιων ειδών από πορσελάνη. Καλύπτουν επίσης τις θαλάσσιες και οδικές μεταφορές των άνω προϊόντων και την παροχή συναφών υπηρεσιών. Στην Ελλάδα ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ, εκτός από σημαντικός παραγωγός τσιμέντου, αποτελεί, μέσω θυγατρικών εταιριών, το μεγαλύτερο παραγωγό έτοιμου σκυροδέματος, με ικανότητα περίπου 2 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων το χρόνο. Έχει επίσης την πρώτη θέση στην εκμετάλλευση λατομείων στην Ελλάδα, με παραγωγική ικανότητα άνω των 15,5 εκατομμυρίων τόνων το χρόνο (<http://www.titan-cement.com>)

Η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ διαθέτει σήμερα τέσσερα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου εγκατεστημένα στο Καμάρι βιοτίας, στο Δρέπανο Αχαΐας, στη Νέα Ευκαρπία Θεσσαλονίκης και στην Ελευσίνα. Τα τρία πρώτα από παραπάνω εργοστάσια παράγουν φαιά τσιμέντα, ενώ το εργοστάσιο Ελευσίνας παράγει αποκλειστικά λευκό τσιμέντο και κονιάματα, αποτελεί όμως τον λιμένα εξυπηρέτησης του εργοστασίου Καμαρίου. Ο εξοπλισμός των εργοστασίων περιλαμβάνει κύριος: συγκροτήματα θραύσεις πρώτων υλών, μύλους άλεσης άνθρακα, κλιβάνου έψησης, μύλους άλεσης τσιμέντου, μύλους άλεσης άνθρακα και εγκαταστάσεις αποθηκείες και ενσάκκισης. Τα εργοστάσια Δρέπανου και Ελευσίνας διαθέτουν επίσης δικές τους λιμενικές εγκαταστάσεις Η συνολική παραγωγική ικανότητα των εγκαταστάσεων της εταιρίας ανέρχεται σε 6.400.000 τόνους τσιμέντου χρόνο (<http://www.titan.gr>).

Η εταιρία διαθέτει επίσης εργοστάσιο παραγωγής επιτραπέζιων ειδών από πορσελάνη στην περιοχή Νέα Αρτάκη, Ευβοίας. Το εργοστάσιο έχει ετήσια παραγωγή 750 τόνους ή περίπου 2,1 εκατομμύρια κομμάτια πορσελάνης. Ο εργοστασιακός χώρος καλύπτει 20.000 τμ. σε συνολική έκταση 133.000 τμ. Ακόμη,

διαθέτει ιδιόκτητα γραφεία στην Αθήνα στην περιοχή Άνω Πατησίων. Εκτός των εργοστασίων διαθέτει, σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις ένα κέντρο αποθήκευσης, ενσάκκισης και διανομή τσιμέντου στο Ηράκλειο Κρήτης και αποθήκες στον Αμυγδαλεώνα Καβάλας, στη Χαλκίδα, στο Μαρκόπουλο Αττικής, και στη Ρόδο. Από την ίδρυση του μέχρι σήμερα ο Όμιλος TITAN καθιερώθηκε στον κλάδο του, συνδυάζοντας τις τεχνολογικές και επιχειρηματικές του ικανότητες με την ευαισθησία και την εμμονή του στην προστασία του περιβάλλοντος, τη συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού του, την πρόληψη των ατυχημάτων και την κοινωνική φροντίδα για τους ανθρώπους του και τις οικογένειές τους (<http://www.titan.gr>).

2.2 Στρατηγική εταιρείας

Οι δραστηριότητες και οι εταιρίες του Ομίλου βρίσκονται σε τέσσερις κυρίες γεωγραφικές περιοχές (<http://www.titan.gr>):

- Ø Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).
- Ø Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (Η.Π.Α.).
- Ø Νοτιοανατολική Ευρώπη.
- Ø Ανατολική Μεσόγειο.

Η Α.Ε. Τσιμέντων ΤΙΤΑΝ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα στην εξασφάλιση της διαφάνειας των εν γένει ενεργειών και συναλλαγών της και στην εδραίωση της αξιοπιστίας της, έναντι των μετόχων και του ευρύτερου επενδυτικού κοινού (<http://www.titan.gr>).

Στα πλαίσια της αντίληψης αυτής, έχει υιοθετήσει και εντάξει στο οργανωτικό και λειτουργικό της σχήμα τις αρχές «Εταιρικής Διακυβέρνησης» (Corporate Governance), που έχουν καθιερωθεί και εφαρμόζονται από επιχειρήσει που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες σε προηγμένες χρηματιστηριακές αγορές (<http://www.titan-cement.com>).

Αναμφισβήτητα, το περιβάλλον στο οποίο δρα ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ, είναι δυναμικό δηλαδή συνεχώς εναλλάσσεται, αλλάζει μεταβάλλεται. Για τον λόγο αυτό η στρατηγική που εφαρμόζει πρέπει να είναι στοχευόμενη. Πιο αναλυτικά, η στρατηγική του Ομίλου ΤΙΤΑΝ Α.Ε. εστιάζει στους ακόλουθους κλάδους (<http://www.titan.gr>):

Η **κυβερνητική πολιτική** επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό και την αγορά του τσιμέντου και την αγορά των κατασκευών. Γεγονότα τα οποία ορίζονται από την ελληνική πολιτεία μπορούν να αυξήσουν ή να μειώσουν τις δράσεις των εταιριών στους συγκεκριμένους κλάδους (οι οποίοι είναι άμεσα συνδεδεμένοι). Ως παράδειγμα μπορούμε να αναφερθούμε στους ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας, το συγκεκριμένο γεγονός έδωσε αντικείμενο σε πολλές κατασκευαστικές εταιρίες, άρα και στο ΤΙΤΑΝ, το πρόβλημα είναι ότι μετά το πέρας των αγώνων, η ελληνική πολιτεία είχε επενδύσει τεράστια κεφάλαια που δεν είναι σε θέση να αποσβέσει, αυτό περιόρισε τη πρόθεση της να επενδύσει σε νέα έργα υποδομής μετά την ολυμπιάδα, αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη κρίση του κλάδου των κατασκευών η οποία επηρεάζει και το κλάδο

των πρώτων υλών, όπως το τσιμέντο. Όσον αφορά στους κινδύνους που ενδεχομένως να αντιμετωπίσει ο Όμιλος τα επόμενα χρόνια δεν διαφέρουν από αυτούς του παρελθόντος. Λόγω της φύσης του κύριου προϊόντος (commodity), οι τιμές πώλησης (και επομένως και η κερδοφορία) επηρεάζονται σημαντικά από την κατεύθυνση της ζήτησης αλλά και της προσφοράς. Η ζήτηση γενικά επηρεάζεται άμεσα από την πορεία της ελληνικής οικονομίας, από τη κυβερνητική πολιτική και γενικά όπως αναφέραμε και παραπάνω από τα προγράμματα Δημοσίων Έργων της ελληνικής πολιτείας (αλλά και παγκοσμίως αφού έχει διεθνή παρουσία).

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της Ελλάδας επηρεάζει μέσα από τις διατάξεις της σε σχέση με τη ποιότητα, τη φιλοσοφία και τη πολιτική του ομίλου.

Σχετικά με τον **κλάδο των πελατών** οι απαιτήσεις είναι υψηλές. Οι πελάτες αναφέρονται στο βιομηχανικό κλάδο και είναι είτε ιδιωτικοί είτε δημόσιοι φορείς. Στον ιδιωτικό τομέα οι πελάτες είναι είτε κατασκευαστές, είτε μηχανικοί, είτε ιδιωτικές εταιρίες που ασχολούνται με το σκληρόδερμα κλπ. Από την άλλη στο δημόσιο τομέα είναι όλοι οι κρατικοί οργανισμοί, τα δημόσια έργα, ο στρατός, οι ευρωπαϊκοί φορείς κλπ. Όλοι οι παραπάνω είναι αρκετά εξειδικευμένοι και απαιτητικοί. Ο όμιλος αναγκάζεται να επενδύει συνεχώς σε ερευνητικό επίπεδο προκειμένου να μπορεί να παρέχει τη ποιότητα των προϊόντων η οποία απαιτείται από τους πελάτες της. Στο συγκεκριμένο τομέα βασικό ρόλο παίζει κυρίως η ποιότητα, ενώ στις δημόσιες προσφορές σημαντικό ρόλο παίζουν και τα επίπεδα των προσφορών που κάνει η εταιρία.

Από την άλλη το επίπεδο του ανταγωνισμού, είναι αρκετά υψηλό συγκεκριμένα, ο κλάδος παραγωγής τσιμέντου παρουσιάζει μια έντονη τάση συγκέντρωσης τα τελευταία χρόνια. Έτσι, σήμερα, το 43% της παγκόσμιας παραγωγής (πλην Κίνας) βρίσκεται στην κατοχή των πέντε μεγαλύτερων ομίλων του κλάδου (Lafarge, Holcim, Cemex, Heidelberg, Italcementi). Ο TITAN βρίσκεται στη 15^η θέση και με τις εξαγωγές του παίρνει μέρος κατά μικρότερο ποσοστό στην συγκέντρωση του κλάδου. Ο κλάδος τσιμέντου χαρακτηρίζεται από:

1. Δυσκολία εισόδου νέων παικτών λόγω α) δυσκολίας εύρεσης κατάλληλων πρώτων υλών, β) υψηλής απαίτησης κεφαλαίων και, γ) εξειδίκευσης παικτών.

2. Τοπικό χαρακτήρα: δεν υπάρχουν παγκόσμιες οικονομίες κλίμακα ενώ το μεταφορικό κόστος είναι πολύ υψηλό (συγκρινόμενο με την αξία του προϊόντος).
3. Έλλειψη ικανού ανταγωνιστικού υλικού (σε κόστος και ανθεκτικότητα).
4. Υψηλό λειτουργικό cash flow.

Η **τεχνογνωσία** για τις εμπλεκόμενες εταιρίες στο συγκεκριμένο κλάδο είναι απαραίτητη, τα είδη του τσιμέντου, το σκληρόδερμα, τα μηχανήματα κατασκευής, οι αποθηκευτικοί χώροι, τα ερευνητικά προγράμματα, τα πρότυπα ποιότητας κλπ., είναι κάποια από τα τεχνολογικά δεδομένα που θα πρέπει να χαρακτηρίζουν τις εταιρίες του συγκεκριμένου κλάδου. Το τσιμέντο - όπως και άλλα δομικά υλικά - πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές και να ανταποκρίνεται στα νέα ευρωπαϊκά πρότυπα, όσον αφορά στις ιδιότητες και τη σταθερότητα της παραγωγής του, για να μπορεί να διακινείται ελεύθερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η σήμανση CE, επάνω στο σακί και στα συνοδευτικά έγγραφα, επιβεβαιώνει ότι το τσιμέντο εναρμονίζεται με τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών προτύπων και τις οδηγίες υγιεινής και ασφάλειας που αφορούν στα δομικά προϊόντα. Πριν από τη σύνταξη των ευρωπαϊκών προτύπων, προηγήθηκε η κωδικοποίηση όλων των ποιοτήτων τσιμέντων κοινής αποδοχής και ευρείας χρήσεως που παράγονται στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, παράλληλα, δημιουργήθηκε κοινή ορολογία, που θα διευκολύνει τη συνεννόηση μεταξύ μελετητών, χρηστών και κατασκευαστών.

Οι **καιρικές συνθήκες** μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία του Ομίλου μια και πολλές εκ των παραγωγικών της μονάδων στην Ελλάδα και σ' άλλες χώρες είναι μακριά από τη βάση της, αυτό σημαίνει ότι μια αλλαγή του καιρού για παράδειγμα μια χιονόπτωση, η οποία θα καθυστερούσε τη μετακίνηση από και προς τις μονάδες παραγωγής αλλά και από τα κεντρικά της εταιρίας

Το πραγματικό πρόβλημα για το κλάδο είναι οι συνεχείς και **ραγδαίες αλλαγές** οι οποίες προκύπτουν και συμβαίνουν ξαφνικά. Για παράδειγμα οι συνεχείς ανακατατάξεις σε παγκόσμια κλίμακα κυρίως σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο, αλλαγές μη προβλέψιμες δυσκολεύουν την ανάπτυξη της εταιρίας αλλά και την εφαρμογή της στρατηγικής της.

Επιπρόσθετα, το περιβάλλον στο οποίο δρα ο όμιλος TITAN, χαρακτηρίζεται ως πολύπλοκο. Χαρακτηρίζεται ως πολύπλοκο λόγω του γεγονότος ότι απαιτεί από τον οργανισμό υψηλή εξειδίκευση, επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού προκειμένου να μπορεί να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της αγοράς, οι οποίες είναι αρκετά υψηλές και οι απαιτήσεις των πελατών είναι μεγάλες. Οι πελάτες για να εμπιστευτούν τις εταιρίες του κλάδου επιζητούν τις ποιοτικές πιστοποιήσεις βάση ISO κλπ. Η εταιρία προσπαθεί μέσα από τις επενδύσεις στη γνώση και την έρευνα να απλοποιήσει τη πολυπλοκότητα και να κάνει κατανοητή τη λειτουργία του περιβάλλοντος στο προσωπικό της.

Οι αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται ο όμιλος TITAN, είναι διαφοροποιημένες μια και ο όμιλος TITAN λειτουργεί ως εμπορικός σύνδεσμος ο οποίος επιδιώκει να προωθή βιομηχανικά προϊόντα σε όλο τον κόσμο.

Είναι γεγονός ότι, στην περίοδο ύφεσης που περνούν οι βασικές οικονομίες, η ενδεχόμενη πτώση της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας δε μπορεί να αντισταθμιστεί από τις αυξημένες Δημόσιες επενδύσεις σε έργα υποδομής (κυρίως στις Η.Π.Α., ειδικά και με την ύφεση που παρουσιάζεται στην Ελλάδα μετά την ολυμπιάδα). Το περιβάλλον του TITAN είναι εχθρικό. Η **εχθρότητα** επηρεάζεται από το επίπεδο του ανταγωνισμού, που όπως είδαμε σε προηγούμενη ενότητα κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Η εχθρότητα πέρα από τον ανταγωνισμό έχει να κάνει με τις πιέσεις από τα εργατικά συνδικάτα, αλλά και από την πλευρά της προσφοράς (παραγωγής) τσιμέντου όπου τα δεδομένα δεν μεταβάλλονται σημαντικά, καθώς χρειάζονται περίπου δύο χρόνια για να κτιστεί μια νέα γραμμή παραγωγής και υπάρχει αρκετός χρόνος προκειμένου να προετοιμαστεί κάποιος. Συνεπώς, δεν υπάρχει το στοιχείο του αιφνιδιασμού για τις εμπλεκόμενες εταιρίες. Εχθρότητα ακόμα υπάρχει λόγω του κινδύνου που προκύπτει όταν επιδεινώνεται γρήγορα η ισορροπία προσφοράς και ζήτησης σε μια δεδομένη οικονομία ή περιοχή. Σε αυτή τη περίπτωση «περισσεύουν» σημαντικές ποσότητες τσιμέντου στην τοπική αγορά που αναζητούν διέξοδο στις διεθνείς αγορές. Μια τέτοια συμπεριφορά μπορεί να έχει αλυσιδωτές αντιδράσεις σε πολύ μακρινές αγορές. Η κρίση της Ασίας αποτελεί παράδειγμα του κοντινού παρελθόντος και μια παρόμοια κατάσταση σε κάποιο άλλο μέρος του κόσμου δεν μπορεί να αποκλειστεί στο μέλλον.

Ο κλάδος των δομικών υλικών λόγω της φύσης των προϊόντων αποτελεί έναν καθαρά ολιγοπωλιακό κλάδο τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, καθώς τα εμπόδια εισόδου είναι ιδιαίτερα υψηλά. Η απαιτούμενη τεχνογνωσία, οι εγκαταστάσεις και ο εξειδικευμένος εξοπλισμός, τα υψηλά πάγια και λειτουργικά κόστη, η εξασφάλιση κατάλληλης προμηθευτικής και διανεμητικής αλυσίδας, η προσέλκυση και διατήρηση πελατών είναι μόνο λίγα παραδείγματα της έλλειψης ελκυστικότητας του κλάδου. Παράλληλα, η ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ των υφιστάμενων πολυεθνικών ομίλων αυξάνεται συνεχώς, ενώ η διενέργεια εξαγορών και συγχωνεύσεων και η σύναψη στρατηγικών συμμαχιών είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες πολιτικές βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Στο ανταγωνιστικό αυτό περιβάλλον, ο ΤΙΤΑΝΑΣ έρχεται αντιμέτωπος με κορυφαίους ομίλους επιχειρήσεων.

Ο Όμιλος, από τη δεκαετία του 1990, επιδιώκει μια διττή στρατηγική επέκτασης που συνδυάζει τη γεωγραφική διαφοροποίηση και την καθετοποίηση των δραστηριοτήτων του. Ο κυρίαρχος στόχος του Ομίλου είναι «να αναπτυχθεί ως ανεξάρτητη πολυπεριφερειακή δύναμη στη διεθνή αγορά των δομικών υλικών, συνδυάζοντας την επιχειρηματική ικανότητα και ανταγωνιστικότητα με το σεβασμό για τον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον». Η στρατηγική της Εταιρίας για την επίτευξη του ανωτέρω επιχειρησιακού στόχου εδραιώνεται σε τέσσερις πυλώνες: τη γεωγραφική διαφοροποίηση, τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την καθετοποίηση των δραστηριοτήτων καθώς και την επικέντρωση στο ανθρώπινο δυναμικό και την εταιρική κοινωνική ευθύνη, όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

Γεωγραφική διαφοροποίηση. Ο Όμιλος στοχεύει στη διεύρυνση και σταδιακή εδραίωση της θέσης του σε όσο το δυνατόν περισσότερες διεθνείς αγορές, ώστε να επωφεληθεί αφενός από τη μείωση του μεταφορικού και λειτουργικού κόστους, και αφετέρου από την αύξηση των περιθωρίων κέρδους. Σημειώνεται πως ο ΤΙΤΑΝΑΣ για κάθε αγορά όπου επιθυμεί να εισέλθει στοχεύει στην κατάκτηση ενός μεριδίου της τάξεως του 20%.

Συνεχής Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας. Για την ισχυροποίηση της θέσης του στις τοπικές και τη διεθνή αγορά και για τη βελτίωση των ανταγωνιστικών του πλεονεκτημάτων, ο ΤΙΤΑΝΑΣ επενδύει διαρκώς στην αύξηση της αποδοτικότητάς του. Μέσω καθιέρωσης ισχυρών προγραμμάτων E&A και μέσω εκμετάλλευσης

οικονομιών μάθησης, ο Όμιλος μπορεί να μειώσει το λειτουργικό του κόστος και να αυξήσει την παραγωγικότητά του.

Σχήμα_1: Οι τέσσερις διαστάσεις της στρατηγικής του Ομίλου TITAN.

Καθετοποίηση δραστηριοτήτων. Η συμμετοχή σε όσο το δυνατόν περισσότερους κρίκους της αλυσίδας αξίας έχει ιδιαίτερη σημασία για τον Όμιλο, καθώς αφενός μπορεί να επωφεληθεί από τη διασπορά του κινδύνου σε περισσότερες δραστηριότητες και αφετέρου να αποκτήσει πρόσβαση σε νέους τομείς, όπου η οικονομική ευρωστία και τεχνογνωσία του Ομίλου παρέχουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Έτσι, ο Όμιλος μπορεί να ανταγωνιστεί με επιτυχία τους τοπικούς και διεθνείς παραγωγούς.

Επικέντρωση στο Ανθρώπινο δυναμικό και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η συνεχής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και η διατήρηση καλών σχέσεων με

όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη εντός και εκτός του Ομίλου αποτελούν βασικές προτεραιότητες για τον Ομίλου TITAN με στόχο τον αμοιβαίο σεβασμό και την κατανόηση.

2.3 Πολιτική ποιότητας

Η διαχρονικά επιτυχής επιχειρηματική πορεία και καταξίωση του Ομίλου TITAN στηρίχθηκε στην εφαρμογή των εκάστοτε πιο σύγχρονων τεχνολογιών, διαδικασιών και μεθόδων έρευνας παραγωγής και διακίνησης - εμπορίας προϊόντων,

στη συστηματική έρευνα και τη συνεχώς αναβαθμισμένη τεχνογνωσία του, στο υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό του. Διασφαλίζεται, ήδη, και ενισχύεται από ένα σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης, με αποτελεσματική, ευέλικτη οργανωτική και διοικητική δομή, εφαρμογή των πλέον εξελιγμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης-κατάρτισης-επιμόρφωσης των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα, σε όλο το γεωγραφικό φάσμα και τους κλάδους δραστηριότητας του Ομίλου και ένα στέρεο υπόβαθρο αξιών και κοινωνικής υπευθυνότητας, με κεντρικό άξονα τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης (<http://www.titan.gr>).

Με στόχο τη συνεχή βελτίωση του περιβαλλοντικών επιπτώσεων των λειτουργιών του Ομίλου TITAN, σε όλα τα εργοστάσια εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης με στόχο την παρακολούθηση και την αναφορά των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων (<http://www.titan-cement.com>).

Η περιβαλλοντική διαχείριση του Ομίλου θέτει στόχους για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων, την προστασία της βιοποικιλότητας, τη διαχείριση των υδάτων, την ανακύκλωση και την αποκατάσταση των λατομείων (<http://www.titan.gr>).

Η θερμική ενέργεια, η ηλεκτρική ενέργεια καθώς και οι πρώτες ύλες αποτελούν τους σημαντικότερους συντελεστές κόστους του Ομίλου. Η μεταβλητότητα των τιμών των ορυκτών καυσίμων αποτελεί κίνδυνο που επηρεάζει το κόστος παραγωγής. Με στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής και του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος, ο Όμιλος TITAN επενδύει σε εξοπλισμό χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και στην υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από εναλλακτικά καύσιμα (<http://www.titan.gr>).

Η εξασφάλιση πρόσβασης στην απαιτούμενη ποσότητα και ποιότητα πρώτων υλών αποτελεί πρόσθετη προτεραιότητα κατά το σχεδιασμό των νέων επενδύσεων του Ομίλου. Ως προς τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, λαμβάνεται μέριμνα για την εξασφάλιση επάρκειας κοιτασμάτων πρώτων υλών για όλη τη διάρκεια ζωής τους (<http://www.titan.gr>).

Τέλος, ο Όμιλος επενδύει στη χρήση εναλλακτικών πρώτων υλών με στόχο τον σταδιακό περιορισμό της εξάρτησής του από φυσικές πρώτες ύλες. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει θέσει συγκεκριμένους στόχους για την υποκατάσταση των φυσικών

πρώτων υλών από εναλλακτικές πρώτες ύλες, όπως απόβλητα και παρακολουθεί στενά την επίτευξη αυτών των στόχων (<http://www.titan.gr>).

2.4 Περιβαλλοντική πολιτική

Ο Όμιλος TITAN υπήρξε πρωτοπόρος στην εφαρμογή περιβαλλοντικής τεχνολογίας, εγκαθιστώντας το πρώτο ηλεκτροστατικό φίλτρο στην Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του 1950 και έκτοτε χρησιμοποιεί την εκάστοτε καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία για την προστασία του περιβάλλοντος (<http://www.titan.gr>).

Εικόνα_3: Εργοστάσιο TITAN.

Η Διαχείριση του Συστήματος Ποιότητας που εφαρμόζεται στην εταιρία είναι πιστοποιημένη από τον ΕΛΟΤ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Διεθνούς προτύπου ISO 9001:2000, καλύπτοντας το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παραγωγή και την εμπορία του τσιμέντου (έχουν πιστοποιηθεί τα τέσσερα εργοστάσια με τις αποθήκες τους στην Ελλάδα και το εξωτερικό και τα Κεντρικά Γραφεία). Για την επίτευξη των στόχων της ποιότητας η εταιρία, εκτός από το υψηλής στάθμης ειδικευμένο προσωπικό της, διαθέτει και εξειδικευμένα εργαστήρια, όπως το διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), εργαστήριο σκυροδέματος στο εργοστάσιο Καμαρίου. Λόγω της εξαγωγικής δραστηριότητας, όλα τα παραγόμενα στην Ελλάδα τσιμέντα είναι πιστοποιημένα από τον ΕΛΟΤ (μόνο αρμόδιο και αναγνωρισμένο από την Ευρωπαϊκή Ένωση φορέα στην Ελλάδα) για την συμμόρφωση τους με το Εναρμονισμένο Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 197-1-2000, έχοντας Πιστοποιητικά Συμμόρφωσης CE, ενώ επιπλέον για το τσιμέντο που εξάγεται στην Βρετανία διαθέτουμε πιστοποιητικό από το BSI (<http://www.titan.gr>).

Το όραμα του Ομίλου TITAN είναι να αναγνωριστεί σε παγκόσμιο επίπεδο ως ηγέτης της τσιμεντοβιομηχανίας στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης. Η δέσμευση αυτή διατυπώνεται στην περιβαλλοντική πολιτική του η οποία βασίζεται στην ανοικτή επικοινωνία με τον κοινωνικό περίγυρο και λαμβάνει υπόψη το περιβάλλον ως οικοσύστημα, την ποιότητα ζωής και την οικονομική διαχείριση των πολύτιμων φυσικών πόρων. Η περιβαλλοντική πολιτική του αποτυπώνει τις αρχές του Ομίλου (<http://www.titan.gr>):

- Û Την Ακεραιότητα.
- Û Την Γνώση.
- Û Την Αξία στον πελάτη.
- Û Την Δέσμευση έναντι στόχων.
- Û Την Συνεχή Βελτίωση.
- Û Την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

2.5 Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Ο Όμιλος TITAN, για περισσότερο από έναν αιώνα, αναγνωρίζει έμπρακτα ότι οι επιχειρήσεις έχουν ανάγκη την κοινωνία όπως και η κοινωνία έχει ανάγκη τις επιχειρήσεις. Η οικειοθελής δέσμευση του Ομίλου TITAN να ενσωματώνει την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τις αρχές βιωσιμότητας στις δραστηριότητές του συνδέεται με μια μακρόχρονη εμπειρία και ταυτόχρονα με μια σταθερά θεμελιωμένη πεποίθηση ότι αυτό αποτελεί καλή επιχειρηματική πρακτική, καθώς επίσης και ηθικό ζήτημα (<http://www.titan.gr>).

Ο όμιλος TITAN συμμετάσχει σε διεθνείς οργανισμούς καθώς είναι η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που έχει υπογράψει το Οικουμενικό Σύμφωνο του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των εργασιακών δικαιωμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Κλάδο Τσιμέντου καθώς και της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για την Ευρωπαϊκή Κοινωνική Ευθύνη. Είναι, επίσης, μέλος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Ελλάδος, του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών καθώς και της Αμερικανικής Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών (<http://www.titan-cement.com>).

Εικόνα_4: EKE TITAN.

Η ΕΚΕ επομένως αποτελεί βασικό στοιχείο του κυρίαρχου στόχου του Ομίλου ΤΙΤΑΝ και μία από τις εταιρικές αξίες του. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΕ ορίζεται ως το να «*κάνουμε λιγότερο κακό και περισσότερο καλό*», ή αλλιώς ως (<http://www.titan-cement.com>):

- Û Μέριμνα για τους εργαζόμενους
- Û Σεβασμός και στήριξη των τοπικών κοινοτήτων
- Û Λειτουργία ως ενεργό μέλος της κοινωνίας
- Û Δέσμευση για βιώσιμη ανάπτυξη

Το όραμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης είναι «*να αναπτύσσει με δεοντολογικό και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, ελαχιστοποιώντας τις επιπτώσεις και αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία που είναι συνάρτηση αυτών*» (<http://www.titan.gr>).

Η πολιτική ΕΚΕ που εφαρμόζει ο Όμιλος την τελευταία δεκαετία βασίζεται σε συγκεκριμένες προτεραιότητες όπως (<http://www.titan.gr>):

- Ø Υιοθέτηση και προώθηση άριστων πρακτικών σε όλη τη σφαίρα επιρροής του Ομίλου
- Ø Συνεργασία με τους «συμμετόχους» και προώθηση ενός ευρύτερου επιχειρηματικού και κοινωνικού κινήματος για την ΕΚΕ και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Ø Ενίσχυση της διαφάνειας με έμφαση στον ειλικρινή, άμεσο και ανοιχτό διάλογο, την αξιόπιστη ενημέρωση για σημαντικά και καίρια ζητήματα και την αναζήτηση συναίνεσης και γενικά αποδεκτών λύσεων
- Ø Επένδυση πόρων (οικονομικών και ανθρώπινων) σε πρωτοβουλίες και σχέδια που αποσκοπούν στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας από την λειτουργία μας.

Ο όμιλος ΤΙΤΑΝ είναι ένας από τους πρώτους ομίλους που έχει εφαρμόσει την φιλοσοφία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Η φιλοσοφία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης δεν είναι μόνο μια καλή πρακτική ή μια εφαρμογή για τον όμιλο του ΤΙΤΑΝ, σε όλα τα χρόνια λειτουργίας της, η κοινωνία, οι εργασιακές σχέσεις, το ανθρώπινο δυναμικό της και η σχέση με τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν από τους βασικούς του στόχους καθώς όλη η διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό της, από τον

πιο εξειδικευμένο υπάλληλο μέχρι και τον ανειδίκευτο εργάτη δεσμεύεται με αυτήν την κουλτούρα (<http://www.titan.gr>).

Για τον όμιλο TITAN η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι μια παράδοση που κάθε χρόνο επαναλαμβάνεται και μεταφέρεται από την Μητρική Εταιρεία Α.Ε Τσιμέντων TITAN σε όλες τις νέες εταιρείες και τις δραστηριότητες του. Οι δραστηριότητες του Ομίλου TITAN όσον αφορά την εταιρική κοινωνική ευθύνη ξεκινά (<http://www.titan.gr>):

Το 2000

- Ø Διατυπώνεται ο στρατηγικός στόχος και οι εταιρικές αξίες του Ομίλου άμεσα συνδέοντας τα με την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.
- Ø Συμμετείχε στην ίδρυση του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- Ø Έναρξη της πρωτοβουλίας «ΦΑΟΣ», τοπικής σύμπραξης για την πρόληψη ατυχημάτων στα σχολεία.

Το 2001

- Ø Αναπτύχθηκε συνεργασία με άλλες βιομηχανίες τσιμέντου για την υλοποίηση της Μελέτης Batelle που οδήγησε στη δημιουργία της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Κλάδο Τσιμέντου του Διεθνούς Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Το 2002

- Ø Οργάνωση εκστρατείας ειδικά για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη σε όλη την Ελλάδα με αφορμή τον εορτασμό της 100ής επετείου της Α.Ε. Τσιμέντων TITAN, μητρικής εταιρίας του Ομίλου TITAN.
- Ø Ένταξη στην Πρωτοβουλία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το Οικουμενικό Σύμφωνο.

Το 2003

- Ø Συμμετείχε ως κύριο μέλος στο Διεθνές Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Πρωτοβουλία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Κλάδο Τσιμέντου.
- Ø Εκδόθηκε ο 1^{ος} Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου TITAN σύμφωνα με τις αρχές της Πρωτοβουλίας GRI.

Το 2004

- Ø Πρώτη έκδοση των Εταιρικών Αξιών και του Κώδικα Δεοντολογίας του Τιτάνα σε όλες τις γλώσσες των εργαζομένων του Ομίλου.
- Ø Συμμετείχε ως κύριο μέλος στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.
- Ø Υιοθετήθηκε η προσέγγιση «Αντλώντας από την εμπειρία προσφέρουμε στην κοινωνία» σύμφωνα με το Οικουμενικό Σύμφωνο για την ενθάρρυνση συμπράξεων και την ενσωμάτωση της ΕΚΕ ως κύριας συνιστώσας σε όλη τη σφαίρα επιρροής του Τιτάνα.

Το 2006

- Ø Έναρξη υλοποίησης πενταετούς προγράμματος επίτευξης περιβαλλοντικών και κοινωνικών στόχων.
- Ø Συμμετείχε στην πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Σύμπραξη για την ΕΚΕ», όπου ο TITAN πρωτοστατεί στην Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για την προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Το 2007

- Ø Επιτυγχάνεται η πρώτη ανεξάρτητη αξιολόγηση και η διασφάλιση περιεχομένων απολογισμού σύμφωνα με τις αρχές της GRI (G3) όπου επιτυγχάνεται επίπεδο διασφάλισης A+.
- Ø Συμμετείχε στην κοινή πρωτοβουλία του Οικουμενικού Συμφώνου και του Διεθνούς Επιχειρηματικού Συμβουλίου WBCSD για την Κλιματική Αλλαγή.

Το 2008

- Ø Διοργανώθηκε το πρώτο Εθνικό Φόρουμ Ενδιαφερομένων Πολιτών με δικαίωμα συμμετοχής εργαζομένων, μετόχων, πελατών, προμηθευτών, φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, μη κυβερνητικών οργανώσεων και εκπροσώπων της ακαδημαϊκής κοινότητας.
- Ø Επέκταση της ανεξάρτητης αξιολόγησης και διασφάλισης του Απολογισμού στις δραστηριότητες του Ομίλου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.
- Ø Συμμετείχε στη δημιουργία εθνικών δικτύων για το Οικουμενικό Σύμφωνο στην Ελλάδα και την Π.Γ.Δ. της Μακεδονίας, καθώς και στην ίδρυση του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Το 2009

- Ø Έναρξη νέας συνεργασίας με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών για την υλοποίηση του προγράμματος «Τροφή για το μυαλό, αλλαγή για τη ζωή» στο Beni Suef της Αιγύπτου.
- Ø Εγκαίνια νέου δικτυακού τόπου με εργαλεία άμεσης ενημέρωσης για εκπομπές στο Usje της Π.Γ.Δ. της Μακεδονίας.
- Ø Συμμετείχε στην εκστρατεία «Seal the Deal» του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τη σύνοδο Κλιματικής Αλλαγής της Κοπεγχάγης.
- Ø Έναρξη λειτουργίας πιστοποιημένου Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Αλβανία με χρηματοδότηση του Τιτάνα.
- Ø Επέκταση της διαδικασίας ανεξάρτητης αξιολόγησης και διασφάλισης στην Αίγυπτο και στην Αλβανία.
- Ø Προγραμματισμός υλοποίησης τοπικών φόρουμ ενδιαφερομένων πολιτών και μεταλαμπάδευσης εμπειριών.
- Ø Τρίτη ανεξάρτητη αξιολόγηση και διασφάλιση απολογισμού σύμφωνα με τις αρχές της πρωτοβουλίας GRI (G3), όπου ο TITAN κατέκτησε επίπεδο διασφάλισης A+.

Οι δεσμεύσεις που έχει αναλάβει ο όμιλος οι οποίες είναι ευθυγραμμισμένες με τις αξίες και τον κώδικα δεοντολογίας είναι οι εξής:

- ü Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ.
- ü Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας.
- ü WBCSD / CSI

- Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Σύμπραξη για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- ISO 14001, ISO 9000, OHSAS 18001

2.6 Προϊόντα

Η εταιρία ασχολείται με την παραγωγή των παρακάτω προϊόντων (<http://www.titan.gr>):

- § Τσιμέντο.
- § Έτοιμο Σκυρόδεμα.
- § Αδρανή υλικά.
- § Ξηρά Κονιάματα.
- § Πορσελάνη.

Πιο συγκεκριμένα (<http://www.titan.gr>):

ΤΣΙΜΕΝΤΟ

Στην Ελλάδα, η παραγωγή σε τσιμέντο αυξήθηκε κατά τη διάρκεια του 2014, καθώς το εκσυγχρονισμένο εργοστάσιο στη Θεσσαλονίκη ολοκλήρωσε την πρώτη του οικονομική χρήση λειτουργίας. Επίσης, τα αποτελέσματα του 2014 εμφανίζονται αυξημένα σε σχέση με το 2013, λόγω του ότι το 2013 είχε διακοπεί η λειτουργία του εργοστασίου στο Καμάρι για την αναβάθμιση του ψύκτη κλίνκερ. Αυτό είχε θετική επίδραση στα αποτελέσματα του 2004, όταν επανήλθε το εργοστάσιο του Καμαρίου σε κανονική λειτουργία. Ακόμα, στη Θεσσαλονίκη ολοκληρώθηκε ο νέος μύλος άλεσης τσιμέντου, μια επένδυση της τάξης των €17 εκατ., η οποία αποτελεί την πιο πρόσφατη και πιο σημαντική επένδυση μας στην Ελλάδα.

Όσον αφορά στις πωλήσεις, το 2014 ήταν μια χρονιά με ανομοιογενή χαρακτηριστικά και εκτίναξαν τη ζήτηση στα ύψη, ενώ κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου επήλθε σημαντική μείωση της δραστηριότητας. Κατά μέσον όρο, οι εγχώριες πωλήσεις μειώθηκαν κατά 1% και το πλεονάζον προϊόν διατέθηκε μέσω εξαγωγών. Συνολικά, οι διατεθείσες ποσότητες τσιμέντου ήταν μεγαλύτερες από

αυτές του 2016, λόγω των εξαγωγών. Αυτή η τάση αναμένεται να συνεχισθεί και κατά το 2017.

Η μείωση της ζήτησης έγινε περισσότερο αισθητή στην περιοχή της Αττικής, η οποία είχε και το μεγαλύτερο όφελος από τα κατασκευαστικά έργα των Ολυμπιακών Αγώνων. Έτσι τα εργοστάσια στην Βόρεια και την Δυτική Ελλάδα απέδωσαν καλύτερα σε σχέση με τον υπόλοιπο κλάδο. Το 2014, οι τιμές των καυσίμων αποτέλεσαν το κυριότερο πρόβλημα κόστους. Ειδικά το κόστος παραγωγής κλίνκερ σημείωσε αύξηση της τάξης του 21% ανά τόνο κλίνκερ, αυξάνοντας έτσι το κόστος παραγωγής, αν και ένα μέρος του μετριάστηκε από το αδύναμο δολάριο Η.Π.Α. αλλά και από τις αναβαθμίσεις σε αποδοτικότητα. Η Ελλάδα υπέβαλε το Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Ρύπων για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και αναμένεται η έγκριση του από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Σχέδιο αυτό δεν θα φέρει καμιά ουσιαστική διαφοροποίηση στα αποτελέσματα μας κατά την περίοδο στην οποία αναφέρεται (2015 μέχρι 2017). Επίσης, από τα μέσα Ιανουαρίου του 2015 ξεκίνησε επιτυχώς η εφαρμογή της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Χρώμιο VI και πρέπει να σημειωθεί πως η οδηγία αυτή εφαρμόζεται πλήρως σε όλα τα εργοστάσια του Ομίλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εικόνα_5: Τσιμέντο TITAN.

Πέραν των μεγάλων κεφαλαιουχικών έργων τα οποία έχουν ολοκληρωθεί, συνεχίζεται η πραγματοποίηση επενδύσεων μικρότερης κλίμακας για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των μονάδων και τη βελτίωση στην κατανάλωση των καυσίμων, αλλά και στο κόστος γενικότερα, όπως επίσης και στην προστασία του περιβάλλοντος.

ΕΤΟΙΜΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

Όπως στο τσιμέντο, έτσι και στο σκυρόδεμα το 2016 παρουσίασε μικτή εικόνα. Η απόδοση ήταν εξαιρετική κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 9%, ενώ στο δεύτερο σημειώθηκε σημαντική κάμψη. Έτσι οι πωλήσεις για το σύνολο του έτους ήταν οριακά χαμηλότερες από αυτές του προηγούμενου.

Εικόνα_6: Έτοιμο σκυρόδεμα.

Την ίδια στιγμή, τα κόστη επηρεάστηκαν αρνητικά από τις τιμές των καυσίμων. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε επέκταση στην περιοχή της Κορίνθου μέσω εξαγορών. Συμπεραίνεται πως αυτές οι τάσεις θα εξακολουθήσουν και το 2017, και ενώ ίσως υπάρξει συρρίκνωση του κλάδου..

ΑΔΡΑΝΗ ΥΛΙΚΑ

Σύμφωνα με την ίδια τάση, οι πωλήσεις των αδρανών μειώθηκαν αισθητά το δεύτερο εξάμηνο του 2014, παρά το γεγονός ότι στο σύνολο της χρονιάς παρουσίασαν συνολική αύξηση της τάξης του 2,5% σε σχέση με πέρυσι.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης πραγματοποιήθηκε μια νέα επένδυση ύψους €12 εκατ. στους Ταγαράδες Θεσσαλονίκης, μέσω της θυγατρικής μας Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε., που αναμένεται να λειτουργήσει στις αρχές του δευτέρου εξαμήνου 2018.

ΞΗΡΑ ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ

Οι πωλήσεις των κονιαμάτων μειώθηκαν αισθητά λόγω της συγκέντρωσης τους στην περιοχή της Αττικής κι έτσι το αντίκτυπο του τέλους των Ολυμπιακών έργων ήταν πολλαπλάσιο. Επειδή όμως το προϊόν αυτό βρίσκεται ακόμα στο ξεκίνημα του, αναμένεται πως το 2018 θα καλυφθεί το χαμένο έδαφος καθώς η διείσδυση μας στην αγορά συνεχίζεται.

ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ

Εν όψει του ανταγωνισμού των τιμών προϊόντων από την Ασία και ειδικά την Κίνα, περιορίστηκε η εγχώρια παραγωγή πορσελάνης και αναπτύχθηκαν οι εμπορικές μας δραστηριότητες με επιτραπέζια αντικείμενα που πλαισιώνουν την πορσελάνη. Σαν αποτέλεσμα, οι συνολικές πωλήσεις στον τομέα παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 5%, παρά την ελαφρά μείωση στις πωλήσεις της πορσελάνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

3.1 Έννοια αριθμοδεικτών

Λέγοντας αριθμοδείκτης εννοούμε την απλή σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως ως προς ένα άλλο, και εκφράζεται μέσα από μια απλή μαθηματική μορφή (Κάντζος, 2013).

Η χρήση αριθμοδεικτών αποτελεί μια από τις πλέον διαδεδομένες και χρήσιμες μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης, σημαντικό εργαλείο στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων μιας επιχείρησης ή οργανισμού (Κάντζος, 2013).

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών, αποτελεί ένα είδος ανάλυσης το οποίο πολλές φορές ενδέχεται να παρέχει μόνο ενδείξεις. Για τον λόγο αυτό ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν μπορεί να μας δώσει μια πλήρη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και θα πρέπει να συγκρίνεται ή να συνδυάζεται και με άλλους, αντιπροσωπευτικούς ή πρότυπους αριθμοδείκτες (Thomson, Strickland & Gable, 2010).

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε ότι οι χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι αναρίθμητοι, εξαιτίας του πλήθους των στοιχείων που περιλαμβάνουν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επομένως, έχουμε τη δυνατότητα να περιορίσουμε την ανάλυση μας στους πιο διαδεδομένους χρηματοοικονομικούς δείκτες και να τους κατηγοριοποιήσουμε σε ομάδες οι οποίες να μας παρέχουν πληροφορίες που θα αφορούν στα σημαντικότερα οικονομικά χαρακτηριστικά της εκάστοτε επιχείρησης (Kotler, 2011).

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών (αριθμοδείκτες) μας παρέχει τη δυνατότητα να αξιολογήσουμε την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης καθώς επίσης και να προβούμε σε σημαντικές συγκρίσεις που αφορούν στην αποδοτικότητα της επιχείρησης που αναλύουμε σε σχέση με (Βασιλείου, & Ηρειώτης, 2008):

§ Τη συνολική οικονομία.

- § Τον κλάδο που δραστηριοποιείται η επιχείρηση.
- § Τους βασικότερους ανταγωνιστές του ίδιου κλάδου.
- § Τον προηγούμενο βαθμό αποτελεσματικότητας της ίδιας επιχείρησης.

Η σύγκριση με τη συνολική οικονομία είναι σημαντική επειδή το σύνολο των επιχειρήσεων επηρεάζονται από την ανάκαμψη ή την ύφεση της οικονομίας. Δεν θεωρείται λογικό να αναμένουμε αύξηση του περιθωρίου κέρδους για μια επιχείρηση κατά την περίοδο ύφεσης της οικονομίας. Η σταθεροποίηση του περιθωρίου κέρδους όμως, ίσως να αποτελεί ένα ενθαρρυντικό σενάριο κάτω από αυτές τις συνθήκες. Σε αντίθεση, μια μικρή αύξηση του περιθωρίου κέρδους σε περίοδο ανάκαμψης της οικονομίας, ίσως να αποτελεί σημάδι αδυναμίας της επιχείρησης (Γεωργόπουλος, 2004). Συγκρίνοντας, τους χρηματοοικονομικούς δείκτες της επιχείρησης με τους αντίστοιχους της οικονομίας, θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε πως αντιδρά η επιχείρηση στους οικονομικούς κύκλους. Το είδος της ανάλυσης αυτής μας βοηθάει να προβλέψουμε την μελλοντική απόδοση της επιχείρησης κατά τη διάρκεια των επόμενων οικονομικών κύκλων (Βασιλείου, & Ηρειώτης, 2008).

3.2 Κατηγορίες αριθμοδεικτών

3.2.1 Αριθμοδείκτες ρευστότητας

Η χρησιμοποίηση τους αποσκοπεί στο να προσδιορίσουν την βραχυχρόνια οικονομική θέση μιας οικονομικής μονάδας, καθώς επίσης και την ικανότητα της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (Βασιλείου – Παπαδέας, 2010).

Ειδικότερα, οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται περισσότερο για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσεως μιας επιχείρησης και της ικανότητας της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της είναι οι εξής (Κάντζος, 2013):

$$\text{Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = (\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}) / \text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}$$

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας είναι ο πλέον χρησιμοποιούμενος και προκύπτει αν διαιρέσουμε το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Ο εν λόγω αριθμοδείκτης παρουσιάζει όχι μόνο ένα μέτρο για τη ρευστότητα μιας επιχείρησης, αλλά και το περιθώριο ασφαλείας, που διατηρεί η διοίκηση της για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μια οιαδήποτε ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κινήσεως.

Αν η ροή των κεφαλαίων στην επιχείρηση είναι ομαλή, με διάρκεια και υπάρχει και ακριβής αντιστοιχία μεταξύ των εισερχόμενων κεφαλαίων και των εξοφλούμενων υποχρεώσεων, τότε η επιχείρηση δεν απαιτείται να διατηρεί υψηλό περιθώριο ασφαλείας σε κεφάλαια κίνησης. Στην πράξη όμως κάτι τέτοιο παρατηρείται σπανίως με αποτέλεσμα μια επιχείρηση να χρειάζεται να παρακρατά επαρκή κυκλοφοριακά στοιχεία, ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της, όταν μάλιστα αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες.

$$\text{Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας} = (\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}) / \text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}$$

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας επινοήθηκε για να περιλάβει όλα εκείνα τα στοιχεία, τα οποία μετατρέπονται εύκολα και γρήγορα σε ρευστά και αγνοεί όλα εκείνα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, τα οποία δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά.

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι το πηλίκο του συνόλου των ταχέως ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της.

3.2.2 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Ως αποδοτικότητα θα μπορούσαμε να ορίσουμε τη σχέση εκείνη που υπάρχει μεταξύ του κέρδους που πραγματοποιείται από μια επιχειρηματική μονάδα και του κεφαλαίου που αυτή χρησιμοποιεί. Αλλιώς, θα μπορούσαμε να την ορίσουμε ως τη δυναμικότητα των κερδών της και την ικανότητα του management της επιχείρησης να παράγει κέρδη (Βασιλείου, & Ηρειώτης, 2008).

Η χρησιμοποίησή τους αποσκοπεί στο να υπολογίσουν την αποδοτικότητα μιας οικονομικής μονάδας, την αποδοτικότητα των κερδών της καθώς επίσης και την ικανότητα της διοικήσεως της (Βασιλείου, & Ηρειώτης, 2008).

Όσον αφορά τη μέτρηση της αποδοτικότητας, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια, τα οποία όμως πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους, διότι διαφορετικά η ερμηνεία τους δεν θα είχε ουσιαστικό ενδιαφέρον. Οι σπουδαιότεροι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας είναι οι ακόλουθοι (Κάντζος, 2013):

Ο Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή μικτού κέρδους = Καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης / Καθαρές πωλήσεις χρήσεως

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους γνωστός και ως «ποσοστό καθαρού κέρδους», είναι ένας σημαντικός δείκτης, γιατί απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του καθαρού κέρδους και των πωλήσεων ή αλλιώς την αποδοτικότητα των πωλήσεων σε καθαρά κέρδη. Ταυτόχρονα, σε συνδυασμό με τις πωλήσεις, προσδιορίζει το ύψος των καθαρών κερδών, το οποίο με την σειρά του επιδρά στην αποδοτικότητα των κεφαλαίων της επιχείρησης (ιδίων και συνολικών).

Γενικά, όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη περιθωρίου καθαρού κέρδους, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Στο σημείο αυτό πρέπει να καταστήσουμε σαφές ότι ο δείκτης αυτός μετρά την αποδοτικότητα των πωλήσεων σε καθαρά κέρδη και δεν παρέχει άμεσα πληροφορία για το ύψος των καθαρών κερδών, τα οποία προσδιορίζονται από τη σχέση:

Καθαρά Κέρδη = Πωλήσεις x Ποσοστό Καθαρού Κέρδους

Συνεπώς, μια επιχείρηση μπορεί να έχει υψηλό ποσοστό καθαρού κέρδους και όμως, να έχει μικρά καθαρά κέρδη, εφόσον οι πωλήσεις της είναι χαμηλές. Και αντίστροφα, με χαμηλό ποσοστό καθαρού κέρδους, μπορεί να επιτύχει υψηλά καθαρά κέρδη, εφόσον πραγματοποιεί υψηλές πωλήσεις.

$$\text{Ο } \underline{\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων}} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μετρά την αποτελεσματικότητα, με την οποία τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης απασχολούνται μέσα σε αυτή.

Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται αν διαιρέσουμε τα καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης με το σύνολο του ενεργητικού της επιχείρησης. Έτσι, για παράδειγμα μια τιμή του δείκτη ίση με 0,5 δηλώνει ότι σε κάθε 100 Ευρώ ιδίων κεφαλαίων αντιστοιχούν καθαρά κέρδη 50 Ευρώ.

Πρόκειται για ένα σημαντικό δείκτη, διότι μέσα από αυτόν εξάγονται συμπεράσματα για την ικανότητα της επιχείρησης ως προς τη δημιουργία κερδών. Είναι φανερό ότι οι υψηλές τιμές του δείκτη είναι σε γενικές γραμμές επιθυμητές από τη διοίκηση, τους μετόχους, τους υποψήφιους επενδυτές, τους υπάρχοντες και τους υποψήφιους δανειστές, τους εργαζόμενους στην επιχείρηση για διεκδίκηση αυξήσεων, κ.λπ.

Μια υψηλή τιμή του δείκτη αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση είναι επιτυχημένη και αυτό μπορεί να οφείλεται στην ικανή διοίκησή της, στις ιδιαίτερα ευνοϊκές για αυτήν συνθήκες, στην αποτελεσματική χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων ή στην επωφελή χρησιμοποίηση της χρηματοοικονομικής μόχλευσης (Financial leverage).

Ο όρος μόχλευση (leverage) σημαίνει τη λειτουργία μιας επιχείρησης, μέσω δανειακών κεφαλαίων. Αν το δανεικό κεφάλαιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση και να αποφέρει απόδοση μεγαλύτερη από το κόστος δανεισμού του, τότε τα καθαρά κέρδη και η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης θα αυξηθούν.

Με άλλα λόγια, αν η επιχείρηση μπορεί να δανείζεται με κόστος κεφαλαίου 8% και να χρησιμοποιεί το ξένο κεφάλαιο επιτυγχάνοντας απόδοση 15% θα έχει ένα σημαντικό όφελος μέσω της διαδικασίας αυτής.

Ωστόσο, η μόχλευση είναι ενέχει μεγάλους κινδύνους. Τα αποτελέσματα μπορεί να είναι ευνοϊκά ή μη ευνοϊκά για τους κοινούς μετόχους. Αν η αποδοτικότητα των συνολικών κεφαλαίων, μετά το δανεισμό, υπολείπεται του μέσου επιτοκίου του δανεισμού, η μόχλευση θα μειώσει τα καθαρά κέρδη και την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων. Στην περίπτωση αυτή, μια λογική ενέργεια θα ήταν η εξόφληση δανείων που έγιναν με υψηλό επιτόκιο δανεισμού. Δυστυχώς, όμως, πολλές επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση, λόγω ανεπαρκούς ρευστότητας, να προβούν σε αυτή την ενέργεια, με αποτέλεσμα να «παγιδευτούν» και να υποστούν τις δυσάρεστες συνέπειες της μόχλευσης.

3.2.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

Η χρησιμοποίηση τους αποσκοπεί στο να μετρήσουν το βαθμό στον οποίο μια οικονομική μονάδα είναι αποτελεσματική στη διαχείριση των περιουσιακών της στοιχείων, πόσο ικανοποιητικά ή όχι δηλαδή τα χρησιμοποιούν. Πιο συγκεκριμένα, οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι οι ακόλουθοι (Κάντζος, 2013):

Ο Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης = Καθαρές πωλήσεις / Καθαρό κεφάλαιο κίνησης

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης αποτελεί ένα καλό κριτήριο για την αποτελεσματική χρησιμοποίηση του καθαρού κεφαλαίου κίνησης. Η αποτελεσματική χρησιμοποίηση του καθαρού κεφαλαίου κίνησης έχει ιδιαίτερη σημασία για την επιχείρηση, γιατί έχει επίπτωση στην αποδοτικότητα του κεφαλαίου αυτής.

Ο ίδιος δείκτης χρησιμοποιείται και για τον προσδιορισμό του βαθμού ρευστότητας και κατά συνέπεια και της ποιότητας του καθαρού κεφαλαίου κίνησης και υπολογίζεται ως το πηλίκo των πωλήσεων προς το μέσο καθαρό κεφάλαιο κίνησης.

Ο εν λόγω αριθμοδείκτης δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, ανακυκλώθηκε (δημιουργήθηκε και ρευστοποιήθηκε) το καθαρό κεφάλαιο κίνησης της επιχείρησης (μέσω των πωλήσεων) μέσα σε μια λογιστική χρήση. Δηλαδή, πόσα Ευρώ καθαρές πωλήσεις πραγματοποιεί η επιχείρηση από κάθε Ευρώ καθαρού κεφαλαίου κίνησης.

$$\text{Ο } \underline{\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού}} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού δείχνει πόσες φορές το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού ανανεώνεται ή επανακτάται, μέσω των πωλήσεων, μέσα σε μια χρήση. Ουσιαστικά δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης της συνολικής περιουσίας της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της και υπολογίζεται από το λόγο των καθαρών πωλήσεων της χρήσεως προς το σύνολο του ενεργητικού της χρήσεως.

$$\text{Ο } \underline{\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων}} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Σύνολο παγίου ενεργητικού}}$$

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων υπολογίζεται από το πηλίκo των καθαρών πωλήσεων προς το σύνολο τού πάγιου ενεργητικού της επιχείρησης και δείχνει, πόσες φορές το πάγιο ενεργητικό ανανεώνεται ή επανακτάται μέσω των πωλήσεων μέσα σε μια χρήση. Ουσιαστικά δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων στοιχείων στη δημιουργία πωλήσεων. Ο δείκτης της ταχύτητας κυκλοφορίας των πάγιων στοιχείων μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία η επιχείρηση χρησιμοποιεί την επένδυσή της σε πάγια στοιχεία, όπως οικοπέδα, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και οποιοδήποτε άλλον εξοπλισμό. Επίσης, παρέχει ένδειξη για την επάρκεια των πωλήσεων σε σχέση προς την επένδυση σε πάγια στοιχεία. Μια υψηλή τιμή του δείκτη δείχνει εντατική χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση των πάγιων στοιχείων της επιχείρησης στη δημιουργία πωλήσεων. Αντίθετα, μια χαμηλή τιμή του δείκτη δείχνει ανεπαρκή χρησιμοποίηση των πάγιων στοιχείων.

Ο Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων = Καθαρές
πωλήσεις / Σύνολο ιδίων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων δείχνει πόσες φορές το ίδιο κεφάλαιο ανανεώνεται ή επανακτάται μέσω των πωλήσεων μέσα σε μια χρήση και υπολογίζεται από το λόγο των καθαρών πωλήσεων της χρήσεως προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων. Ουσιαστικά δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις. Πιο απλά, δείχνει τις πωλήσεις που πραγματοποίησε η επιχείρηση από κάθε μονάδα ιδίου κεφαλαίου.

Επιπρόσθετα, ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία η διοίκηση χρησιμοποιεί τα κεφάλαια που της εμπιστεύθηκαν οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης. Επίσης, παρέχει ένδειξη για την επάρκεια των πωλήσεων σε σχέση προς τα ίδια κεφάλαια.

3.2.4 Αριθμοδείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων

Η χρησιμοποίηση τους αποσκοπεί στο να εκτιμηθεί η ικανότητα της οικονομικής μονάδας να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, μακροχρόνια καθώς επίσης και στο να εκτιμάται ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

Ως δομή ή διάρθρωση των κεφαλαίων εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για τη χρηματοδότησή της η επιχείρηση. Ως κεφάλαια της επιχείρησης θεωρούνται τα ίδια κεφάλαια, οι βραχυπρόθεσμες και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Επίσης, ως δομή των κεφαλαίων, θα ορίζαμε την ποσοστιαία συμμετοχή των διαφόρων μορφών κεφαλαίων στο συνολικό κεφάλαιο της επιχείρησης.

Οι διάφορες μορφές δανειακών κεφαλαίων περιλαμβάνουν διαφορετικού βαθμού κίνδυνο για τους δανειστές της επιχείρησης, γιατί άλλα από αυτά εξασφαλίζονται μέσω υποθήκης ή προσημείωσης ή ενεχύρου, ενώ για άλλα δεν παρέχεται καμία εμπράγματο ασφάλεια στους δανειστές της. Η σπουδαιότητα της δομής των κεφαλαίων έγκειται στην ουσιαστική διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στα ίδια και στα δανειακά κεφάλαια της επιχείρησης.

Με τους αριθμοδείκτες αυτούς εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα μιας επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της. Για την ανάλυση και μελέτη της μακροχρόνιας οικονομικής καταστάσεως μιας επιχείρησης χρησιμοποιούνται συνήθως οι εξής αριθμοδείκτες (Κάντζος, 2013):

$$\text{\underline{\u0391\u03c1\u03b9\u03b8\u03bc\u03bf\u03b4\u03b5\u03b9\u03ba\u03c4\u03b7\u03c2 \u03b9\u03b4\u03b9\u03c9\u03bd \u03c0\u03c1\u03bf\u03c2 \u03c3\u03bd\u03bf\u03bb\u03b9\u03ba\u03ac \u03ba\u03b5\u03c6\u03ac\u03bb\u03b1\u03b9\u03b1}} = (\text{\u0399\u03b4\u03b9\u03b1 \u03ba\u03b5\u03c6\u03ac\u03bb\u03b1\u03b9\u03b1} / \text{\u03a3\u03bd\u03bf\u03bb\u03b9\u03ba\u03ac \u03ba\u03b5\u03c6\u03ac\u03bb\u03b1\u03b9\u03b1}) \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια εκφράζει το ποσοστό των ενεργητικών στοιχείων μιας επιχείρησης που έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της. Ο προσδιορισμός του δείκτη αυτού προκύπτει αλγεβρικά αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης με τα συνολικά της κεφάλαια (ίδια συν δανειακά) επί 100, ώστε το αποτέλεσμα της διαίρεσης να αποδοθεί σε ποσοστιαία μορφή.

$$\text{\underline{\u0391\u03c1\u03b9\u03b8\u03bc\u03bf\u03b4\u03b5\u03b9\u03ba\u03c4\u03b7\u03c2 \u03b9\u03b4\u03b9\u03c9\u03bd \u03c0\u03c1\u03bf\u03c2 \u03b4\u03b1\u03bd\u03b5\u03b9\u03b1\u03ba\u03ac \u03ba\u03b5\u03c6\u03ac\u03bb\u03b1\u03b9\u03b1}} = (\text{\u0399\u03b4\u03b9\u03b1 \u03ba\u03b5\u03c6\u03ac\u03bb\u03b1\u03b9\u03b1} / \text{\u0394\u03b1\u03bd\u03b5\u03b9\u03b1\u03ba\u03ac \u03ba\u03b5\u03c6\u03ac\u03bb\u03b1\u03b9\u03b1}) \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί αν υπάρχει υπερδανεισμός ή όχι σε μια επιχείρηση και εκφράζει τη σχέση – αναλογία των ιδίων κεφαλαίων της με τα δανειακά της.

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ένα μέτρο της ασφάλειας που παρέχει προς τους δανειστές της, η εκάστοτε επιχείρηση της οποίας το συνολικό κεφάλαιο διαρθρώνεται και από δανειακά κεφάλαια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΤΙΤΑΝ»

4.1 Παρουσίαση αριθμοδεικτών εταιρείας ΤΙΤΑΝ

4.1.2 Αριθμοδείκτες ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας είναι ο πλέον χρησιμοποιούμενος δείκτης και βρίσκεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχειρήσεως με το σύνολο των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της. Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας παρέχει επίσης ένδειξη του βαθμού ασφαλείας, με τον οποίο βραχυχρόνιες πιστώσεις μπορεί να χορηγηθούν στην επιχείρηση από τους πιστωτές της, δηλαδή αντανακλά την τρέχουσα ικανότητα της επιχειρήσεως να ανταποκρίνεται στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων της. Πολλές φορές, όμως, είναι δυνατόν μια επιχείρηση παρά το γεγονός ότι έχει υψηλό αριθμοδείκτη να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Αυτό μπορεί να συμβαίνει γιατί η διοίκηση της δεν έχει κάνει ορθολογική κατανομή των κυκλοφοριακών της στοιχείων σε σχέση με το βαθμό ρευστότητας τους. Σαν αιτίες μιας τέτοιας καταστάσεως μπορεί να αναφερθούν η υπεραποθεματοποίηση ετοιμών προϊόντων και πρώτων υλών σε σύγκριση με τις πωλήσεις της, η χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αυτών ή το γεγονός ότι στις απαιτήσεις της περιλαμβάνονται τέτοιες «εν καθυστερήσει» οι οποίες δύσκολα θα εισπραχθούν, καθώς και απαιτήσεις, οι οποίες εξοφλούνται με δόσεις και οι οποίες συνήθως μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Εκτός από τα παραπάνω, μια αύξηση των υποχρεώσεων της επιχειρήσεως, συνοδευόμενη από μείωση των πωλήσεων της, μπορεί επίσης να οδηγήσει σε ανεπάρκεια κεφαλαίου κινήσεως.

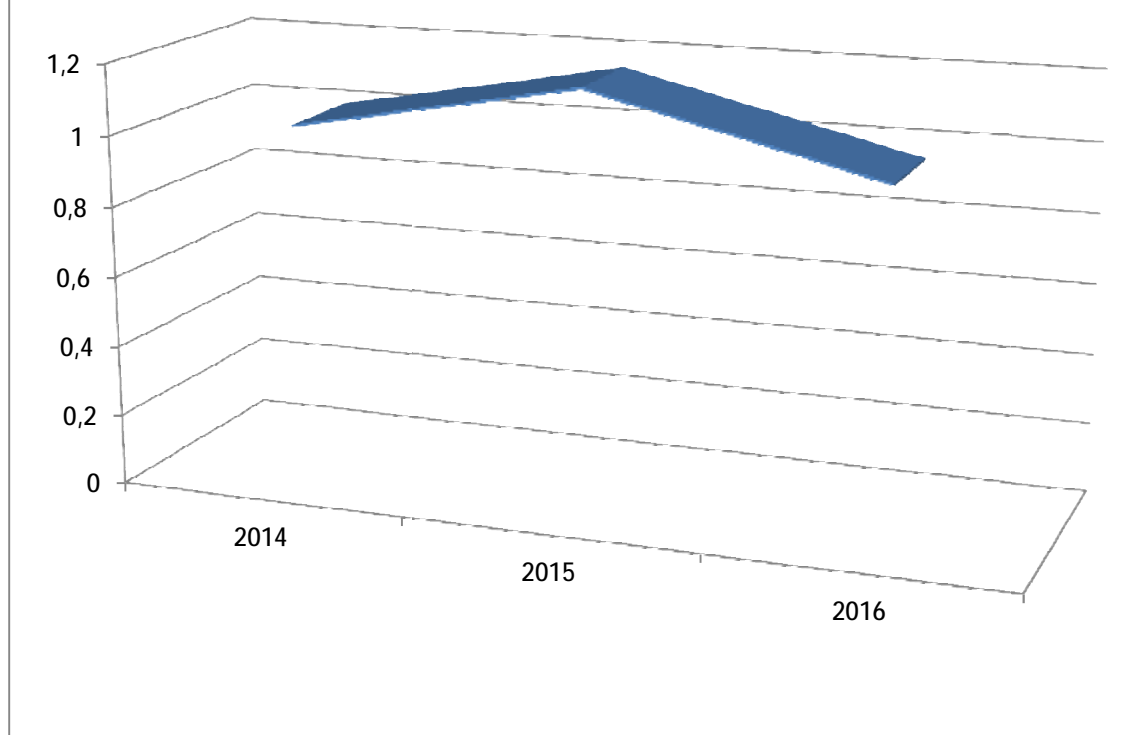
Για την εταιρεία που εξετάζουμε ο αριθμοδείκτης έχει ως εξής:

$$2014 = (206421442 + 281230) / (2033012247 + 471764) = 1,01$$

$$2015 = (277033109 + 118501) / (235796820 + 1675271) = 1,167$$

$$2016 = (174540531 + 688301) / (179281592 + 645084) = 0,97$$

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο λόγος που προκύπτει από την διαίρεση των μεγεθών θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος από την μονάδα (>1) και ο δείκτης θεωρείται ικανοποιητικός αν πλησιάζει στο πρότυπο 2. Για το 2014 ο δείκτης είναι 1,01 οριακά πάνω από 1 γεγονός που σημαίνει ότι οριακά η επιχείρηση μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Το 2015 η τιμή είναι 1,167 δηλαδή έχουμε αύξηση 0,166 όπου πάλι η επιχείρηση μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τέλος το 2016 η τιμή είναι 0,97 παρατηρείτε πτώση και είναι η μικρότερη τιμή στην τριετία. Αυτό δείχνει μια όχι ευνοϊκή κατάσταση της εταιρίας στην ικανότητα της να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, δηλαδή η βραχυπρόθεσμη φερεγγυότητα της οικονομικής μονάδας δεν είναι ικανοποιητική. Υπάρχει και μια πιθανότητα η μείωση να οφείλεται σε αλλαγή του τρόπου χρησιμοποίησης του κεφαλαίου κίνησης. Σε αυτήν την περίπτωση η οικονομική μονάδα χρειάζεται μικρότερο κυκλοφορούν ενεργητικό. Βέβαια η τιμή του αριθμοδείκτη το 2016 είναι ελάχιστα κάτω από το πρότυπο.

Συνεπακόλουθα, ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας επινοήθηκε για να περιλάβει όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία μετατρέπονται εύκολα και γρήγορα σε ρευστά και αγνοεί όλα εκείνα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού τα οποία δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας, λόγω μεγάλων αποθεμάτων, δεν προσδίδει ρευστότητα στην επιχείρηση. Ως εκ τούτου ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας αποτελεί καλύτερη ένδειξη της ικανότητας μιας επιχειρήσεως να εξοφλεί τις τρέχουσες υποχρεώσεις της από ότι ο προηγούμενος αριθμοδείκτης.

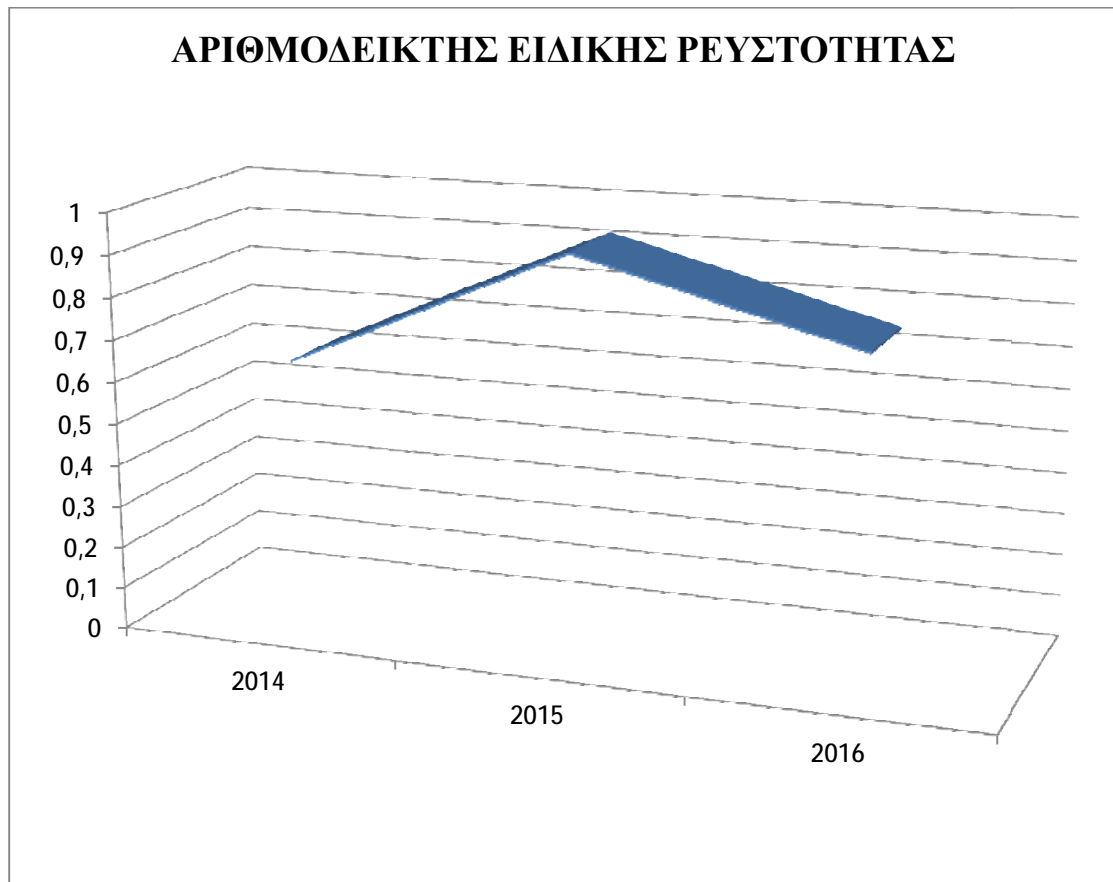
Αν τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία μιας επιχειρήσεως (κυκλοφορούν μείον αποθέματα) είναι ίσα ή μεγαλύτερα των τρεχουσών υποχρεώσεων, τότε, θεωρητικά τουλάχιστον, η επιχείρηση έχει καλή τρέχουσα οικονομική κατάσταση. Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχειρήσεως καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Ένας αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας γύρω στη μονάδα θεωρείται ικανοποιητικός μόνον αν στις απαιτήσεις της επιχειρήσεως δεν περιλαμβάνονται επισφαλείς ή ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις και αν η περίοδος εισπράξεως των απαιτήσεων της επιχειρήσεως και εξοφλήσεως των υποχρεώσεων της είναι περίπου ίσες. Επειδή όμως στην πράξη ο εξωτερικός αναλυτής ενδέχεται να μην έχει στοιχεία για το είδος αυτών των απαιτήσεων, κρίνεται σκόπιμο οι απαιτήσεις να λαμβάνονται μειωμένες προκειμένου να υπολογιστεί ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας. Αντίθετα, ένας αριθμοδείκτης μικρότερος της μονάδας δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχειρήσεως είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εξαρτάται από τις μελλοντικές της πωλήσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα. Έτσι, αν προβλέπεται κάποια μείωση των μελλοντικών πωλήσεων, θα πρέπει να αναζητηθούν νέα κεφάλαια, είτε με έκδοση νέων τίτλων μετοχών, είτε με προσφυγή στον δανεισμό.

Για την εταιρία τιτάνα ο δείκτης έχει ως εξής:

$$\mathbf{2014: (206421442 - 51903168 + 281230) / (203312247 + 471764) = 0,633}$$

$$\mathbf{2015: (277033109 - 55214673 + 118501) / (235796820 + 1675271) = 0,934}$$

$$\mathbf{2016: (2064221442 - 51903168 + 281230) / (203312247 + 471764) = 0,7596}$$

Το πρότυπο του αριθμοδείκτη αυτού είναι >1 (ικανοποιητικός) το οποίο δεν επιτυγχάνεται από την επιχείρηση που το 2014 ο δείκτης έχει τιμή 0,633. Αυτό σημαίνει ότι τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της οικονομικής μονάδας είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Έτσι η οικονομική μονάδα θα εξαρτάται από τις μελλοντικές πωλήσεις της για να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα. Το 2015 αυξάνεται κατά 0,301 και φτάνει κοντά στην μονάδα (0,934) αλλά πάλι δεν είναι ικανοποιητικός καθώς υπολείπεται του προτύπου κατά 0,066.θα μπορούσαμε να πούμε ότι τείνει να γίνει ικανοποιητικός. Το 2016 έχουμε πάλι πτώση του δείκτη σε 0,7596 δηλαδή μειώθηκε κατά 0,1744 κ ισχύει ότι κ για το 2014.

4.1.3 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή μικτού κέρδους: Στον συγκεκριμένο δείκτη πρέπει να συνεξετάσουμε και τη συμμετοχή των λειτουργικών εξόδων και

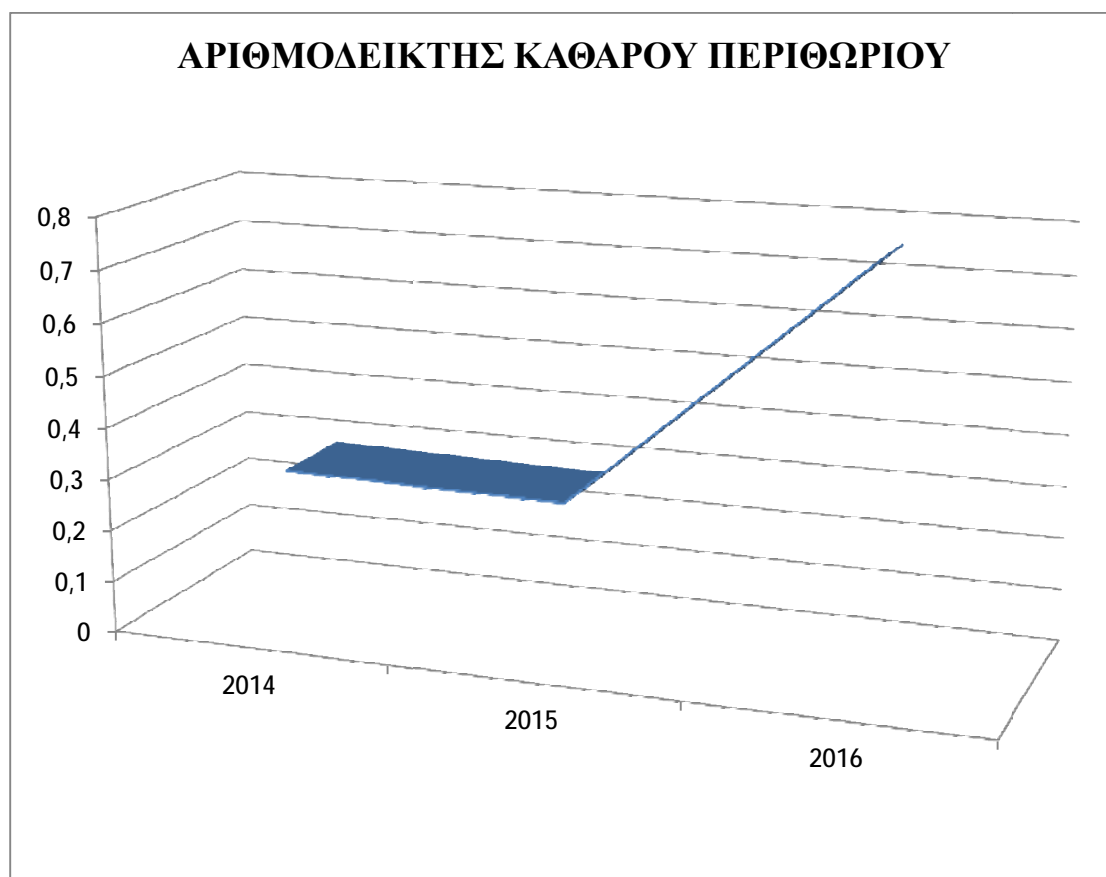
διαθέσεως στον κύκλο εργασιών (πωλήσεις), δεδομένου ότι τα έξοδα αυτά επηρεάζουν σοβαρά τη διαμόρφωση του αριθμοδείκτη. Η επιθυμητή τάση αυτού του δείκτη είναι ανοδική, που σημαίνει ότι σε μία ενδεχόμενη αύξηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης αντιστοιχεί μία μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση των κερδών εκμετάλλευσης.

Για την εταιρία τιτάνα ο δείκτης έχει ως εξής:

2014: 0,30

2015: 0,29

2016: 0,77

Ο δείκτης παρ' όλο που την χρονιά 2014 βρίσκεται σε χαμηλή κλίμακα, τις επόμενες χρονιές παρουσιάζει ανοδική τάση, που σημαίνει ότι σε μία ενδεχόμενη αύξηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης αντιστοιχεί μία μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση των κερδών εκμετάλλευσης. Αυτό φαίνεται και από την μελέτη που κάναμε την επόμενη χρονιά. Το 2015 ο δείκτης αγγίζει την μέγιστη τιμή του

λόγω του μεγάλου ποσού των κερδών εκμετάλλευσης. Και την επόμενη χρονιά ο δείκτης ακολουθεί την ίδια αυξανόμενη τάση παρόλο την αύξηση των πωλήσεων.

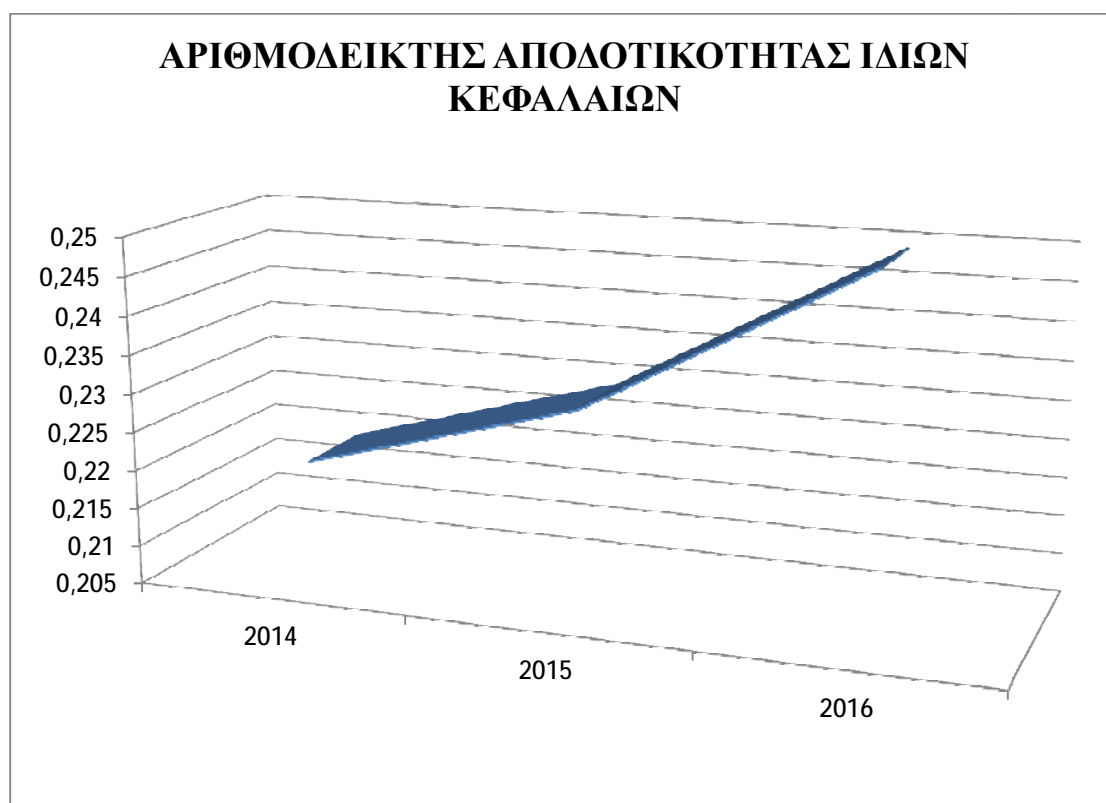
Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων: Η αποδοτικότητα εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη μέσω των πάσης φύσεως κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί σε αυτήν από τους μετόχους. Η επιθυμητή τάση του δείκτη είναι ανοδική, που σημαίνει διαχρονική αύξηση της αποδοτικότητας. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει κατά πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί αποδοτικά τα ίδια της κεφάλαια, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στους κατόχους να συγκρίνουν τη συγκεκριμένη απόδοση με αποδόσεις επενδύσεων άλλων μορφών. Εκφράζει την αναλογία των κερδών επί του κεφαλαίου ή αλλιώς της αποδοτικότητας του κεφαλαίου.

Για την εταιρία τιτάνα ο δείκτης έχει ως εξής:

2014: 0,22

2015: 0,23

2016: 0,25

Την χρονιά 2014 ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης σημείωσε μια αξιόλογη άνοδο. Η άνοδος αυτή οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση των καθαρών κερδών εκμετάλλευσης της τάξης των 45% σε αντίθεση με την άνοδο που σημείωσαν τα ίδια κεφάλαια της τάξης των 16%. Την επόμενη χρονιά έχουμε σημαντική πτώση του αριθμοδείκτη η οποία οφείλεται στην μείωση των καθαρών κερδών εκμετάλλευσης. Τα οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα είναι αυτά που οδήγησαν τα καθαρά κέρδη σε αυτήν την πτώση. Τα ίδια κεφάλαια σημειώνουν αύξηση αλλά η αύξηση αυτή είναι μικρότερη από αυτή των καθαρών κερδών εκμετάλλευσης.

4.1.4 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού αναφέρεται στη σχέση του συνολικού ενεργητικού με τις ετήσιες πωλήσεις, δείχνει το βαθμό αξιοποίησης και αποτελεσματικότητας του συνολικού ενεργητικού, δηλαδή πόσες φορές ανακυκλώνεται μέσα σε ένα χρόνο το συνολικό επενδυμένο κεφάλαιο στην επιχείρηση. Όσο μεγαλύτερη είναι η κυκλοφοριακή ταχύτητα, τόσο καλύτερα είναι για την επιχείρηση.

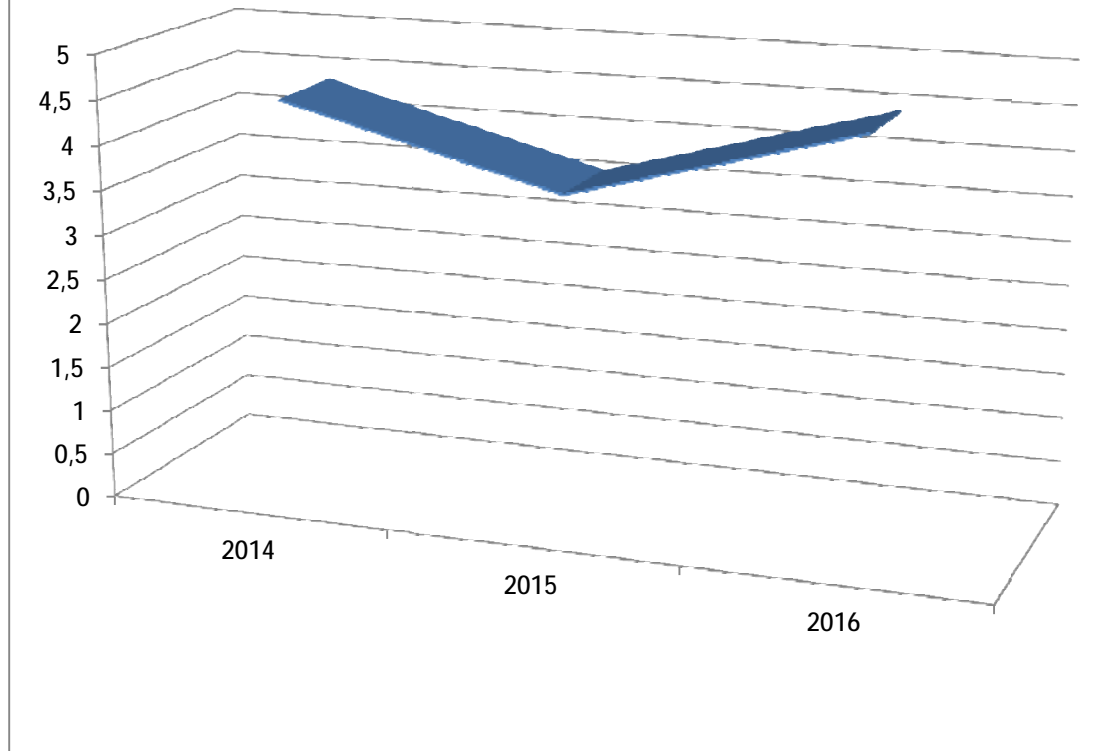
Για την εταιρία τιτάνα ο δείκτης έχει ως εξής:

2014: 4,43

2015: 3,62

2016: 4,51

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Την περίοδο 2014 ο συνολικός δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας είναι στην μεγαλύτερη τιμή του αφού οι πωλήσεις καλύπτουν το ενεργητικό κατά 1,62 φορές. Αυτό σημαίνει ότι το συνολικό επενδυμένο κεφάλαιο στην επιχείρηση ανακυκλώνεται ετησίως κατά τον δείκτη αυτόν. Την επόμενη χρονιά ο δείκτης παρουσιάζει μια μικρή μείωση καθώς οι συνολικές πωλήσεις σε σχέση με πέρυσι παρουσιάζονται μειωμένες σε αντίθεση με το ενεργητικό, το οποίο αυξήθηκε την συγκεκριμένη χρονιά.

4.1.5 Αριθμοδείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων

Αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια: Η σχέση αυτή δείχνει το ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων μιας επιχειρήσεως, που έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της. Η διαφορά αυτού του αριθμοδείκτη από το 100 δείχνει το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων, που προσφέρθηκαν από τους πιστωτές για τη χρηματοδότηση του ενεργητικού. Θα πρέπει να τονιστεί, ότι ο αριθμοδείκτης ιδίων

προς συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια είναι τόσο σπουδαίος όσο και ο αριθμοδείκτης ρευστότητας μιας επιχειρήσεως, διότι εμφανίζει την οικονομική δύναμη αυτής και αντανακλά τη μακροχρόνια ρευστότητα της με το να παρέχει ένδειξη για την ύπαρξη ή όχι πίεσεως για την εξόφληση και εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων της. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια δείχνει ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων μιας επιχειρήσεως. Αντίθετα, ένας πολύ χαμηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη μιας πιο επικίνδυνης καταστάσεως, λόγω της πιθανότητας να προκύψουν μεγάλες ζημιές στην επιχείρηση, των οποίων το βάρος για την κάλυψη θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια. Τούτο γίνεται εμφανέστερο σε περιόδους χαμηλών κερδών συνοδευόμενων από την πίεση εξοφλήσεως υποχρεώσεων, οπότε επιχειρήσεις με χαμηλή σχέση ιδίων προς συνολικά κεφάλαια βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Έτσι, όταν τα ίδια κεφάλαια μιας επιχειρήσεως είναι πολύ λίγα, σε σύγκριση με τις υποχρεώσεις της, τότε τυχόν μείωση των πωλήσεων συνοδευόμενη από μεγάλες ζημιές μπορεί να μειώσει τα ίδια κεφάλαια της σε επικίνδυνο σημείο και να χρειαστεί αναδιοργάνωση.

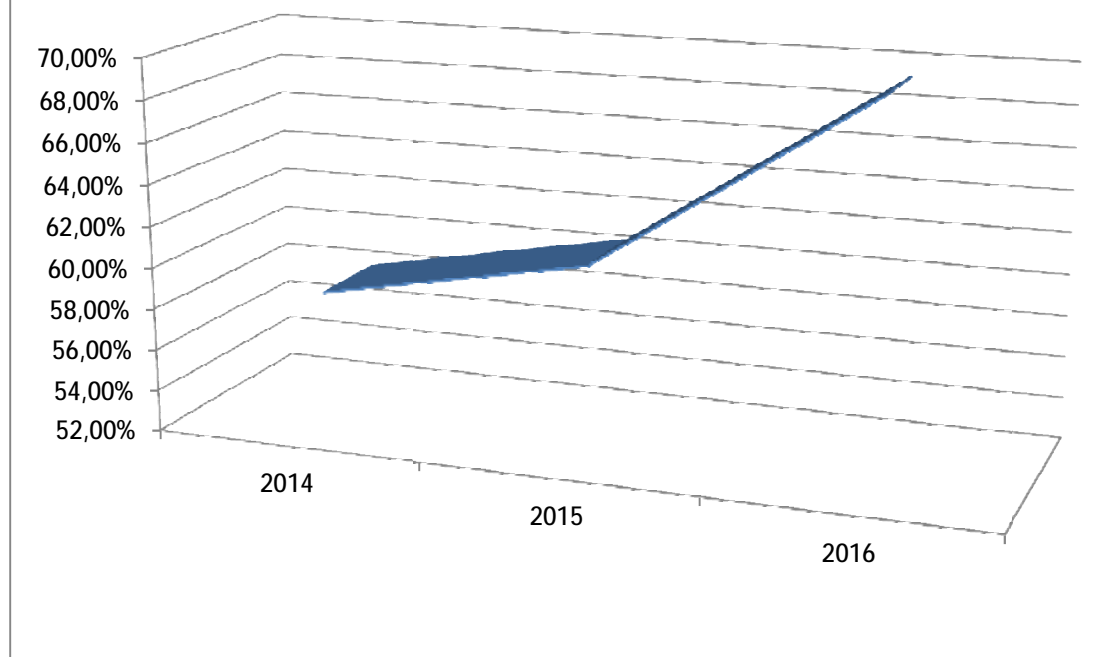
Για την εταιρεία που εξετάζουμε ο αριθμοδείκτης έχει ως εξής:

$$\mathbf{2014: 100 * (419288075 / 419288075 + 298668402) = 58,4\%}$$

$$\mathbf{2015: 100 * (490293731 / 490293731 + 314093644) = 60,9\%}$$

$$\mathbf{2016: 100 * (554311927 / 554311927 + 241659742) = 69,6\%}$$

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Δεν υπάρχει συγκεκριμένο αντιπροσωπευτικό μέγεθος για την αναλογία των Ιδίων Κεφαλαίων προς τα Συνολικά αλλά συνήθως ένας δείκτης μεταξύ 51% - 65% θεωρείται ικανοποιητικός. Άρα λοιπόν για την εταιρία μας το 2014 ο δείκτης είναι 58,45 κ συνεπώς ικανοποιητικός και η επιχείρηση έχει μια σχετική ευχέρεια δανεισμού. Το 2015 αυξάνεται κατά 2,3% δηλαδή γίνεται 60,9% και ισχύει ότι και το 2014. Τέλος το 2016 σημειώνεται αύξηση σε 69,6% γεγονός το οποίο δεν σημαίνει απαραίτητα ότι ακολουθείται ο επωφελέστερος τρόπος χρηματοδότησης της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια: Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ή όχι υπερδανεισμός σε μια επιχείρηση και εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων (μετοχικό κεφαλαίο + αποθεματικά) προς το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων (μακροπρόθεσμες + βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της. Αν είναι μεγαλύτερος της μονάδας, μας δείχνει ότι οι φορείς της επιχειρήσεως συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Εξάλλου, όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχεται στους πιστωτές της επιχειρήσεως. Ένας

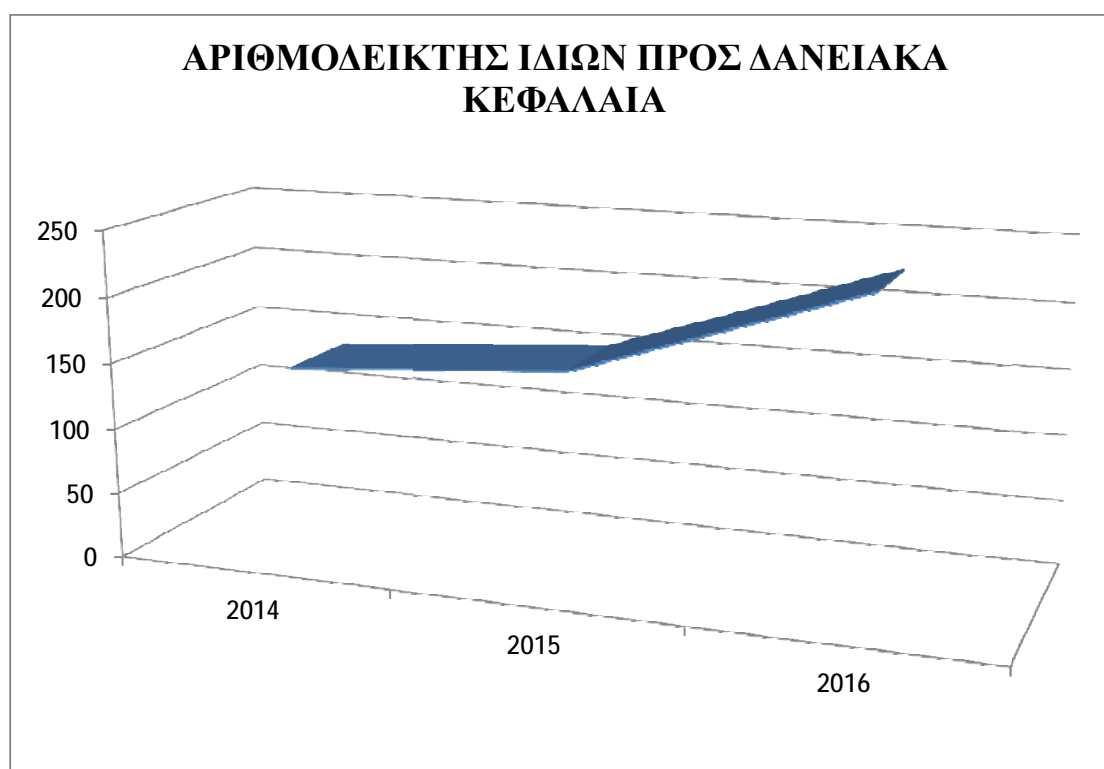
αριθμοδείκτης για παράδειγμα δείχνει ότι μια μονάδα υποχρεώσεων της επιχειρήσεως καλύπτεται από δύο μονάδες ιδίων κεφαλαίων. Αντίθετα, ένας αριθμοδείκτης 0,5 δείχνει ότι μια μονάδα υποχρεώσεων καλύπτεται από 0,5 της μονάδος ιδίων κεφαλαίων και ως εκ τούτου υπάρχει πολύ περιορισμένη εξασφάλιση των πιστωτών της επιχειρήσεως.

Για την εταιρεία που εξετάζουμε ο αριθμοδείκτης έχει ως εξής:

$$2014: 100 * (419288075 / 298668402) = 140,38\%$$

$$2015: 100 * (490293731 / 314093644) = 156,1\%$$

$$2016: 100 * (554311927 / 241659742) = 229,37\%$$

Ο δείκτης αυτός θεωρείται ικανοποιητικός όταν είναι $> 65\%$. Σε όλα τα έτη βλέπουμε ότι οι δείκτες της εταιρίας είναι πολύ πάνω από όριο 2014 (140,38%), 2015 (156,1%), 2016 (229,3%) που σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις καλύπτονται πολλαπλάκις από τα ίδια κεφάλαια. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση έχει όλες τις προοπτικές επεκτάσεις και εξέλιξης έχοντας την ευχέρεια να επενδύσει σημαντικό μέρος των Ιδίων Κεφαλαίων της. Κατέχει άριστες προϋποθέσεις δανεισμού αφού μπορεί να παρέχει υψηλή ασφάλεια στους δανειστές της.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Όμιλος Τιτάν είναι ένας όμιλος εταιρειών με μακροχρόνια πορεία στην βιομηχανία τσιμέντου. Αποτελεί την μοναδική αμιγώς ελληνική τσιμεντοβιομηχανία με έδρα την Ελλάδα, αλλά διαθέτει εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου σε εννέα χώρες: στην Ελλάδα, στην Βουλγαρία, στην Σερβία στην Αλβανία, στο Κόσσοβο, στην FYROM, στην Τουρκία, στην Αίγυπτο και στις Η.Π.Α.

Η βιομηχανία τσιμέντου είναι ένας διεθνής κλάδος που απαρτίζεται από τοπικές αγορές. Το τσιμέντο είναι ένα προϊόν χαμηλού κόστους και υψηλού βάρους. Κατά συνέπεια, η εγγύτητα στις αγορές καθώς και η ελαχιστοποίηση του μεταφορικού κόστους είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την επίτευξη της κερδοφορίας. Ο κλάδος του τσιμέντου παρουσιάζει κυκλικές διακυμάνσεις με μακρές περιόδους ανάπτυξης, στις οποίες παρεμβάλλονται βραχείς περίοδοι κάμψης. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, οι διάφορες γεωγραφικές αγορές διέρχονται διαφορετικούς κύκλους, κάτι που σημαίνει ότι είναι σχετικά σπάνιο να συμπίπτουν χρονικά οι περίοδοι κατά τις οποίες βρίσκονται σε κάμψη.

Σε αυτό το πλαίσιο ο Όμιλος Τιτάν εφαρμόζει την στρατηγική επέκτασης της παρουσίας του σε αγορές που διαβλέπει τις μεγαλύτερες ευκαιρίες για μακροπρόθεσμη κερδοφόρα ανάπτυξη, παρά τις συγκυριακές αυξομειώσεις που μπορεί να παρουσιάσουν. Η καθετοποίηση των δραστηριοτήτων αποτελεί επίσης βασική συνιστώσα της στρατηγικής του ώστε να εξασφαλίσει τον έλεγχο όσων περισσότερων κρίκων της αλυσίδας αξίας μπορεί, διεισδύοντας σε συναφείς τομείς δομικών υλικών, όπως είναι για παράδειγμα του έτοιμου σκυροδέματος, των αδρανών υλικών, καθώς και των τσιμεντόλιθων. Παράλληλα, επιδιώκει την συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του χρησιμοποιώντας την τεχνογνωσία που έχει από την πολύχρονη παρουσία στον κλάδο του τσιμέντου επενδύοντας διαρκώς στον εκσυγχρονισμό, και συνάμα εισάγοντας νέες τεχνολογίες οι οποίες επιτρέπουν την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των περιβαλλοντικά ευαίσθητων πόρων. Τέλος, βασική προτεραιότητα για τον Όμιλο αποτελεί η υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών στην εταιρική διακυβέρνηση, η συνεχής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και η εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Η επιχείρηση που μελετούμε είναι εντάσεως πάγιας περιουσίας δηλαδή είναι βιομηχανική επιχείρηση. Όσο αφορά στη ρευστότητα της επιχείρησης είναι

ανεπαρκής και αυτό έχει ως αποτέλεσμα η επιχείρηση να μην μπορεί να εξοφλήσει τα βραχυπρόθεσμα χρέη της χρησιμοποιώντας διαθέσιμα και στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού που εύκολα ρευστοποιούνται. Για να μπορέσει η επιχείρηση να βελτιώσει τη ρευστότητά της θα πρέπει να μειώσει της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και να αυξήσει τα κυκλοφοριακά της στοιχεία και τα διαθέσιμά της.

Από την ανάλυση των αριθμοδεικτών ρευστότητας η επιχείρηση μπορεί να καλύψει της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις με τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της και η βραχυπρόθεσμη φερεγγυότητα της θεωρείται ικανοποιητική πλην του τελευταίου έτους που είναι οριακά κάτω από το πρότυπο. Τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία όμως της οικονομικής μονάδας είναι ανεπαρκή για να καλύψουν της τρέχουσες υποχρεώσεις επίσης φανερώνει αδυναμία να καλύψει της ληκτες υποχρεώσεις της με τα διαθέσιμα της.

Από της δείκτες διάρθρωσης και βιωσιμότητας παρατηρείτε ότι η εταιρία έχει ευκαιρία δανεισμού. Έτσι τα ξένα κεφαλαία μπορούν να καλυφθούν από τα ίδια κεφάλαια. Η επιχείρηση έχει όλες της προοπτικές εξέλιξης αφού έχει άριστες προϋποθέσεις δανεισμού. Παρ' όλα αυτά όμως οι απαιτήσεις των πιστωτών της επιχειρήσεις προστατεύονται σε μικρή έκταση και δεν μπορεί να καλύψει της μακροχρόνιες υποχρεώσεις. Επίσης ένα μέρος των περιουσιακών της στοιχείων χρηματοδοτείται από δανειακά (ξένα) κεφαλαία.

Τέλος, αναλύοντας τους αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίου διαπιστώνεται ότι η κατάσταση της επιχείρησης όσο αναφορά στην οικονομική αυτονομία που διαθέτει αντιμετωπίζει πρόβλημα και αυτό εξηγείται από τα χαμηλά αποτελέσματα που έχουμε από τους δείκτες. Αναλυτικότερα, η επιχείρηση είναι αδύναμη αφού τα ίδια κεφάλαια είναι πολύ μικρότερα από το ήμισυ του συνολικού κεφαλαίου και συνεπώς από τα ξένα κεφάλαια κάτι που έχει ως απόρροια την ύπαρξη μιας επικίνδυνης κατάστασης λόγω της πιθανότητας να προκόψουν μεγάλες ζημιές στην επιχείρηση των οποίων το βάρος για την κάλυψη θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια.

Από την άλλη το πρόβλημα συνεχίζεται και στα ξένα κεφάλαια αφού οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι το μεγαλύτερο μέρος του ξένου κεφαλαίου σε σχέση με τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση καλείται σε σύντομο χρονικό διάστημα να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της.

Συνοψίζοντας τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να λάβει η διοίκηση της επιχείρησης για την βελτίωση των δεικτών κεφαλαιακής διάρθρωσης είναι η βελτίωση της σχέσης μεταξύ μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων υπέρ των πρώτων, τη μείωση των υποχρεώσεων βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα, τη μείωση του κόστους εκμετάλλευσης και την αύξηση του κύκλου εργασιών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ελληνική

Βασιλείου Δ., & Ηρειώτης Ν., (2008). *Χρηματοοικονομική Διοίκηση: Θεωρία και Πρακτική*, Εκδόσεις: Rosili, Αθήνα.

Βασιλείου – Παπαδέας Π., (2010). *Χρηματοοικονομική Λογιστική Πληροφόρηση: Βασική Θεωρία και Χρήση σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό Επίπεδο*, Εκδόσεις: Παναγιώτης Βασιλείου – Παπαδέας, Αθήνα.

Γεωργόπουλος Ν., (2004). *Στρατηγικό Μάνατζμεντ*, Εκδόσεις: Μπένου, Αθήνα.

Κάντζος Κ., (2013). *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις: Interbooks, Αθήνα.

Τσακαλάκης Κ.Γ., (2010). *Τεχνολογία Παραγωγής Τσιμέντου και Σκυροδέματος*, Εκδόσεις: Ε.Μ. Πολυτεχνείο, Αθήνα.

Τσίμας Σ., & Τσιλιβής Σ., (2011). *Επιστήμη και Τεχνολογία Τσιμέντου*, Εκδόσεις: Ε.Μ.Π., Αθήνα.

Β. Ξενόγλωσση – Μεταφρασμένη

Kotler Ph., (2011). *Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ*, Εκδόσεις: Γκιούρδας, Αθήνα.

Thomson, Strickland & Gable, (2010). *Σχεδιασμός και Υλοποίηση Επιχειρησιακής Στρατηγικής: Η Αναζήτηση Ανταγωνιστικού Πλεονεκτήματος*, Εκδόσεις: Utopia, Αθήνα.

Γ. Διαδικτυακές Πηγές

<http://www.titan.gr>

<http://www.titan-cement.com>

<http://www.orykta.gr>